

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 6-7. Telefon: 150-490, 350-400
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1963. szeptember 17.

bb 1. szeptember 28-án közvetíti a rádió a budapesti zenei hetek nyitó hangversenyét

s/gk vm fm

1963. szeptember 17.

a hagyományokhoz híven az idén is szeptember végén rendezik meg a budapesti zenei heteket. a megnyitó hangversenyt szeptember 28-án sugározza a kossuth-adó. a megnyitó hangverseny műsorán purcell-britten: g-moll chaconne, kadosa: pian e forte, honcger: harmadik szimfónia és bartók: scantata profana című művei szerepelnek. a koncerten a magyar állami hangversenyzenekart Lehel György vezényli.

a megnyitó hangversenyt követően a kossuth-, illetve a petőfi-adó és az urh még több mint tíz zenekari és kamarahangversenyt sugároz a budapesti zenei hetek programjából. ezeken a koncerteken a magyar állami hangversenyzenekar, a magyar rádió és televízió szimfonikus zenekara és a filharmóniai társaság zenekara lép fel. a karmesterek között lesz Lamberto Gardelli, Hiroyuki Iwaki, Ogan Durjan és Carlo Maria Giulini és a műsorokban több világhírű külföldi előadóművész is fellép./mti/

- . -

bb 3. finn tanulmány a magyar népi kemenceépítésről

vid te vm szf

1963. szeptember 17.

Leena Saikku néprajzszakos finn egyetemi hallgató nő magyarországi útján a népi építkezést tanulmányozta, főleg a falusi kemenceépítésről gyűjtött adatokat. hazatérve Helsinkibe tanulmányt írt, s összehasonlította benne a népi kemenceépítés finn és magyar sajátosságait. beszámolt a magyar kemenceépítés történetének múltjáról és jelenéről is./mti/

- . -

-1-

Leena

bb 2. „házon kívül,, rendezí meg a muzeumi hónap eseményeit a színháztörténeti muzeum

i ol/m/fm

1963. szeptember 17.

a színháztörténeti muzeum - az épület tatarozása miatt - „házon kívül,, rendezí meg az októberi muzeumi hónap eseményeit. a pesterzsébeti „csili,, -ben október 4-én „a színház és a munkásosztály,, címmel nyílt kiállítást, amely bemutatja a magyar munkásság és a magyar színház kapcsolatainak fejlődését, a régi thália társaság, a népfront színház, a független színpad tevékenységét. október 8-án pedig a klement gottwald gyárban nyílik meg a muzeum dokumentációs kiállítása, amely a nemzeti színház történetét szemlélteti a megnyitástól - 1837. augusztus 22-től - napjainkig.

az ünnepi hónapban a muzeum tudományos munkatársai több vidéki városban tartanak hangfelvételekkel és vetítettképekkel illusztrált előadást a magyar színművészet nagyjairól, a színpadi jelmezek történetéről. /mti/

...-

bb 5. szórakozásért csalt, sikkasztott, lopott - két- és fél-évi szabadságvesztésre ítélték

i bc/sze/m/sr

1963. szeptember 17.

vörös zsuzsanna gépi könyvelő fizetését rendszeresen néhány nap alatt elköltötte, hogy költséges szórakozásait fedezhesse, sorozatos büncselekményeket követett el. munkatársaitól, ismerőseitől nagyobb összegeket csalt ki. arra hivatkozott, hogy lakásépítésre, orvosi kezelésre, sürgősen pénzre van szüksége, s azt ígérte, hogy a kölcsönöket rövidesen visszafizeti. egyik ismerőse úgy segített rajta, hogy átadta magnetofonját, s megengedte, hogy elzalogosítsa. vörös zsuzsanna a készüléket nyomban eladta. hasonlóan járt el máskor is: még aznap eladta a könyveket, amelyeket több száz forint értékben az üzemi közönségszervezőtől vásárolt, s így cselekedett más hitelbe történő vételnél is. ezenkívül különféle ingóságokat elloptott szülei lakásáról. mintegy harmincezer forintot fordított ilyen módon szórakozásra.

a központi kerületi bíróság két évi és hat hónapi szabadságvesztésre ítélte és kártérítésre kötelezte. /mti/

...-

-2-

2. elh

bb 4. száz év alatt hatezer balatoni képeslap

vid fm/tné vm fm

1963. szeptember 17.

ritka gyűjteménnyel gazdagodott a keszthelyi balatoni muzeum: levelezőlap-gyűjtőktől csaknem 6000 balatoni képeslapot vásároltak meg. az érdekes gyűjteményben a múlt század közepétől megjelent balatoni képeslapok láthatók. /mti/

...-

bb 6. divat a szőrme, bővül a választék

i to/tm vm vg

1963. szeptember 17.

az idei ősi-téli divatban nagy szerepe van a szőrmenek. gallérokat, ruhakivágásokat, ujjavégeket díszítenek vele. széles körben terjed a szőrmekecsma, s újra feltűntek a muffok is. a pannónia szőrmekekészítő és szőrmekecsma vállalatnál kapott tájékoztatás szerint a vállalat az idén is ütemesen, negyedévről-negyedévre teljesíti belföldi és export-tervét egyaránt. a szőrmedivat terjedése érezteti hatását, mert termelésüknek többszörösét is el tudnák adni. az elmúlt évhez képest megnőtt az export-igény is. például panofix bundából kétezerrel, irhából ötezerrel, irhakesztyűből pedig 9000 párral többet kell szállítaniok külföldre.

belföldön a tavalyival körülbelül azonos mennyiségű bunda és más szőrmeáru kerül forgalomba, a választék azonban bővül. új eljárásokkal, újfajta szőrmekecsma készítenek. ezek közé tartozik például az ausztrál juhbőröknek ugynevezett könnyített változata, amely rövid, göndör, fényes szőrével szinte perzsa benyomást kelt. az összes divatszínben készítenek már ilyen szőrmekecsma, barnát, szürkét, drappot, pézsmát, bibert, stb. hosszuszőrű nyulbőrrel macskabunda és leopárd-utánzatokat is gyártanak nagyjából. a filmnyomott szőrmekecsma 50 százalékkal magasabb a vállalat idei terve a tavalyinál. javították a filmnyomás technológiáját, bevezették a mélynyomást és juh-, valamint báránybőrrel most már olyan leopárd és ocelot-utánzatokat készítenek, amelynek a szőrmekecsma egészen a szőr tövéig mintás. az idén ötféle ilyen eljárással készült szőrmekecsma gyártottak, s az év végére, a decemberi nagy szőrmedivat-bemutatóra újabb négy fajtaival vonulnak fel. megkezdték az élénkebb pasztell-színű irhák gyártását is. újdonság, hogy nemcsak bárányból, hanem juhbőrrel is készítenek irhát, amelyet belül panofixálnak. /mti/

...-

bb 7. novemberben megkezdik a tátra és a nap filmszínházak tatarozását

i s/hné vm fm

1963. szeptember 17.

novemberben bezárják a pesterzsébeti tátra és a nyolcadik kerületi nap filmszínházat. a tátra moziban korszerűsítik a fűtő- és a szellőzőberendezést, kicserélik a nézőtéri székeket, s felújítják a mozi belső akusztikai burkolatát.

a nap mozi nézőterét is renoválják: rendbehozzák a székeket, kifestik a nézőteret, valamint az előcsarnokot. mindkét filmszínház tatarozását előreláthatólag a jövő év elején fejezik be. /mti/

...-

-3-

bb 8. százötvenkét ifjúsági klub budapesten

i di/hné szb sr

1963. szeptember 17.

az őszi-téli hónapokban 152 ifjúsági klub várja változatos programmal a budapesti fiatalokat. egy részük a szakszervezetek művelődési házaiban működik, de szép számmal vannak olyanok is, amelyeknek egy-egy üzem kisz-bizottsága a gazdája. a klubok két-tős célt szolgálnak: szórakoztatnak és lehetőséget adnak a művelődésre. látogatóik megtanulhatnak táncolni, s amíg a tangó, a szving, a madison lépéseivel ismerkednek, tökéletesen elsajátítják a kulturált magatartás, az illemtan szabályait is. a fiatalok olvasók klubjainak tagjai - a szabó ervin könyvtár egyes fiókjainak jóvoltából - egész sor összejövetelen fűzhetik szorosabb kapcsolataikat az irodalommal. találkozhatnak a legjobb magyar írókkal, kötetlen vitákon, véleménycseréken csiszolhatják ízlésüket, gyarapíthatják tudásukat. hasonló programmal készülnek az őszi-téli estékre a fiatal amatőr-filmesek is. klubjaikban előadásokat, vitákat rendeznek esztétikai és filmtörténeti kérdésekről és forgatnak is. /mti/

--

bb 9. tatarozzák győr főterének legnagyobb épületét

vid fm/tné szb fm

1963. szeptember 17.

évek óta csinosítják, szépítik a győr központjában fekvő széchenyi teret. az új köntösbe öltözött lakóházakkal övezett tér képét már csak a benczés templom omladozó épülete rontotta. most az országos műemléki felügyelőség 250 000 forintos költséggel tataroztatja a templom homlokzatát, s a nevezetes tér, ahol valamikor a város gyűléseit, nyilvános összejöveteleit tartották, rövidesen régi szépségében fogadja majd a városba érkező vendégeket. /mti/

--

bb 10. ,, számozott,, gyerekek egy kicsiny komlói iskolában

vid fm/tné szb fm

1963. szeptember 17.

a hazafias népfront komlói bizottságának kezdeményezésére társadalmi erőből épült fel a kossuth-akna és a béta-akna közötti erdős, dombos területen a kéttantermes, pedagóguslakással ellátott iskola, amelyet a környező cigánytelepülés kicsinyei látogatnak. az iskolában összesen 98 gyereket tanít a heves megyéből idekerült szerencsés rudolf tanár és felesége, 74 tanuló az első osztályba jár, a többiek alapismereti tanfolyamot végeznek, illetve esti tagozaton tanulnak. a két pedagógus mindjárt munkájának az elején különös nehézséggel került szembe: az iskolába beiratkozott 98 tanuló közül 61-nek orsos a vezetékneve. /folyt.köv./

8.55/a

- 4 -

NR

bb 10. /,,számozott,, gyerekek... 1. folyt./- szb

ezenkívül 8-8 kislány az anna, illetve mária nevet kapta, míg juliska nevezetű 9, jános pedig 6 jár az iskolába, de gyakori a teréz, a flóra és a pista név is. előfordult továbbá, hogy ugyanattól a szülőtől két mihály nevű gyereket irattak be - bizonyára tetszett nekik ez a név. a problémát végül is úgy oldották meg, hogy az azonos nevű tanulók számot kaptak, ami elosztatta a kezdeti félreértéseket. /mti/

--

bb 12. egymillió órán át dolgoztak eddig vasárnaponként az építőipari munkások

i sb/sze szb vg

1963. szeptember 17.

az állami építőiparban az idén krónikus munkahiány nehezíti a rendkívüli tél miatt keletkezett adósság pótlását. az első félévben átlagosan majdnem 9 000 munkással kevesebb dolgozott az építkezéseken, mint amennyit terveztek. a kormány ezért engedélyezte, hogy a tartozás törlesztése és a létszámgondok enyhítése érdekében 8 vasárnapi műszakot tartsanak az építők a népgazdaság legfontosabb építkezésein.

julius harmadik vasárnapján kezdődött meg a pihenőnap munkák programja. az első alkalomra még nem tudott mindegyik vállalat jól felkészülni, mégis 6 277 önként jelentkező dolgozó töltötte munkával a vasárnapi pihenőnapot. a következő alkalommal azonban már 35 725 építőipari munkás dolgozott vasárnap és mintegy 22 millió forint értékű munkával segítette a téli adósság csökkentését. most már négy dolgozó vasárnap telt el az engedélyezett nyolcból. az ünnepnap munkák első felidejében összesen 124 400 építőipari munkás vett részt a vasárnapi műszakokon és ezeken a napokon kereken egymillió munkaórán át dolgoztak. a négy pihenőnap feláldozásával mintegy 75 millió forint értékű munkát végeztek el a fontos építkezéseken.

a kerületi és a megyei pártbizottságok felhívására a gyárak, s a különböző vállalatok dolgozói is segítenek vasárnaponként, sőt néhol hét közben is az építőknél. több helyen az üzemek karbantartó részlegeiből építőipari szakmunkásokat is kölcsönöztek az építkezéseknek. augusztusban már ezzel a támogatással erősödve dolgoztak az építők. az építkezések munkásainak száma viszont még ebben a hónapban is mintegy 2 500 dolgozóval volt kevesebb a tervezettnél. így többek között az ideai lakásátadási feladatnak eddig csak alig negyven százalékát tudták teljesíteni. az év végéig azonban hátra levő négy vasárnapi műszak és az üzemi dolgozók társadalmi összefogásának segítségével még teljesíthetik terüket az építők és átadhatják az idén előírt 20 500 lakást. /mti/

--

9.05/a

- 5 -

NR

bb 11. új magyar találmány: önmagát fékezi le a „megvadult” csille

i tz/sze-lm vg

1963. szeptember 17.

Kaspari Miklós gépészmérnök, a bányászati tervező intézet irányító tervezője a bányászati egyik régi problémájának megoldására automatikus fékberendezést szerkesztett.

Ma már egyre általánosabb az a gyakorlat, hogy az aknákból megrakottan felhozott csillét a felszínen lejtős körpályára állítják, amelyen azután saját súlyánál fogva gördül végig. Közben négyszer-öttször is meg kell állnia azokon a pontokon, ahol a felhozott anyagot minősítik, a csillét kiüritik, megtisztítják, a zárlag ellenőrzik, stb. hogy azután újabb anyagért küldjék le az aknába. A gördülő pályák lejtését ugyan igen gondosan tervezik meg, mégis rendszeresen előfordul, hogy egyes csillék akár a csapágiban bekövetkező elváltozások, akár egyéb okok miatt megszaladnak és a tervezett sebesség többszörösével érkeznek a „megállóhoz”. Ezek az állomások azonban nem képesek a két, sőt esetleg négy tonnás vágató szörnyek fogadására: a csilléket tehát le kell fékezni. erre a munkára eddig három-négy, dorongokkal, vasrudakkal felszerelt embert kellett beállítani, s még ennyien is éppen csak hogy meg tudtak birkózni a feladattal.

A Kaspari-féle megoldás megszabadítja a dolgozó embert ettől a nehéz, veszélyes munkától. A pálya megfelelő szakaszaira olyan fékező berendezést épít be, amelyet maga a vágató csille hoz működésbe és tart üzemben mindaddig, amíg sebessége az előírt mértékre nem csökken. bárhogyan rohant is addig a csille, a fék „karjai”, közül már csak a megszabott sebességgel szabadulhat és gördülhet tovább. a fékezés a másodperc töredéke alatt lejátszódik ugyan, mégis olyan szeliden, fokozatosan megy végbe, hogy közben semmiféle rántás vagy rángatás nem rongálja sem a csillét, sem a pályát.

A találmánynak legalábbis az elvi megoldásai valószínűleg más területeken is előnyösen lesznek alkalmazhatók./mti/

-. -

9.10/-a

- 6 -

ML

bb 13. vegyszerrel konzerválják a műemlékeket

vid te-lm szf

1963. szeptember 17.

A műemléképületek megviselt évszázados falait különböző anyagokkal, általában nemes habarccsal tartósítják, így próbálják távoltartani köveikből a káros nedvességet. tökéletes bevonatot azonban csak most sikerült találni.

A balatonfüzűfői nitrokémia ipartelepek vegyészeti új műanyagot állítottak elő, amelyet leginkább a műemlékek felújítására használhatnak eredményesen. a folyékony vegyszert szórópisztollyal terítik szét a frissen vakott falon. a vékonyan elhintett anyag a levegőben levő széndioxid hatására némileg átalakul és egységes védőréteget képez a falon. a bevonat enyhén porózus szerkezetű, tehát nem akadályozza a fal természetes lélegzését, de nem engedi, hogy felszívja a nedvességet. további előnye, hogy a levegőben szálló port, hamut nem engedi a falra telepedni. a műanyagbevonatu száraz fal ugyanis nem köti le a szennyet.

az érdekes védőanyagot több helyreállított műemléken sikerrel próbálták ki, s úgy találták, hogy még az esőtől vert északi homlokzatokat is megvédi a nedvességtől./mti/

-. -

bb 15. baranyából bengáziba - megkezdődött az őszi juhexport a mecsek vidékén

vid j-lm ká

1963. szeptember 17.

A mecsek vidéki juhászok megkezdték azoknak a hizott ürüknek és pecsenyebarányoknak a számbavételét, amelyek megütik az export-szintet, tehát külföldre „utazhatnak”. az izletes husu baranyai birkák igen keresettek a földközi-tenger országaiban. az idén olaszországba, franciaországba, libanonba, szíriába, algériába és libiába kerültek, illetve kerülnek hizalt juhok a mecsek vidékéről. az első őszi export-szállítmányt is a földközi-tenger déli partjára küldték: bengáziba, libia fővárosába. a nagy testsúly - 55-60 kilós - ürüket előzőleg kukoricával is etették, hogy minél faggyusabbak legyenek, mivel ezt igénylik az észak-afrikai kereskedők. a juhok fiumében „szállnak tengerre”, és hajóval teszik meg a hosszú utat. a hizott ürük mellett idei születésű, 35-40 kilós pecsenyebarányokat is exportálnak a mediterrán országokba. az ősz folyamán előreláthatólag 6000-8000 jól meghizalt juhot szállítanak külföldre a mecsek vidéki nyájából./mti/

-. -

9.15/a

- 7 -

ML

bb 16. egy év alatt két osztályt is elvégezhetnek a dolgozók általános iskoláinak hallgatói - kezdeményezések az iskolai oktatás és a szakmai képzés összekapcsolására

i vit/hné szb -cz

1963. szeptember 17.

Szeptember közepéig a dolgozók iskoláiban is megkezdődik a tanítás. kivételek a mezőgazdasági területen dolgozók általános iskolái, ahol csak október közepén indul a tanév. a járások és a megyék a tanév elején tanácskozássra hívják össze a felnőttek oktatóit, hogy megbeszéljék a tanév legfontosabb feladatait. ezekre az értekezletekre meghívják üzemi vezetőket is.

mint illetékesek elmondották, a dolgozók tanulás iránti igénye országsszerte tovább növekedett. különösen a középiskolákba jelentkeztek sokan. vannak olyan gimnáziumok és technikumok, amelyekbe - a nagyarányú túljelentkezés miatt - nem is tudtak mindenkit felvenni. a dolgozók általános- és középiskoláiban a hallgatók száma az idei tanévben előreláthatólag jóval meghaladja a negyedmilliót.

az egyesült ízzóban a 7. és 8.-osok részére olyan üzemi általános iskolát szerveztek, ahol az oktatást szakmai ismeretek nyújtásával is összekapcsolják. a chinoinban a szakmunkásképzés anyagát kapcsolják egybe az általános iskolai 7. és 8.-os tananyaggal, plusz egy tanítási nap beiktatásával, anélkül, hogy bármely tárgy óraszámát csökkentenék. az első év végén a hallgatók 5 százaléka, a második év végén ismét 5 százalék, - tehát két év alatt 10 százalék béremelést kapnak, eredményes tanulás esetén. a győri szerszámgépgyárban megnyílik a dolgozók önálló általános iskolája. pécssett az uránércbánya 350 hallgatóval indít váltóműszakos iskolát. délelőtt a helyi művelődési otthonban tartják az órákat, délután pedig a közeli általános iskola ad helyet a felnőtt diákoknak.

a kiskunfélegyházi járásban kísérletképpen a dolgozók általános iskoláiban egyes tantárgyakból már félévkor vizsgáznak a hallgatók, s így kevesebb tárgyból kell készülniük a tanév végén. ez nemcsak számukra jelent könnyítést, hanem a velük foglalkozó pedagógusoknak is, akik kijárnak a távoli tanyákra. mivel az első félévben befejezik a kisebb óraszámú tárgyak tanítását, a tanév második felében már csak a magasabb órásszámmal előadott tárgyakat oktatják, s ezért nem kell annyiszor kimenniük az iskolába.

a művelődésügyi minisztérium tájékoztatása szerint, mind a fővárosban, mind vidéken - az idén először - lehetőséget adnak arra, hogy a 7.-8. osztályt a dolgozók általános iskolájában egy év alatt is elvégezhessék a kötelezően előírt óraszámok teljesítésével azok, akik erre vállalkoznak. /mti/

9.20/a

- 8 -

KE

bb 14. elkészült a dinnyési ivadéknevelő tógazdaság: évente 10 millió halivadék továbbtenyésztésre

i cs/j-lm ká

1963. szeptember 17.

a halászati termelőszövetkezetek intézőbizottsága dinnyésen megépítette az ország legnagyobb ivadéknevelő tógazdaságát; amely a 181 holdnyi víz területéről évente 10 millió nemes halivadékot ad majd a 22 halászati termelőszövetkezetnek, a haltenyésztő mezőgazdasági termelőszövetkezeteknek, valamint szükség szerint néhány állami halgazdaságnak is. az idén fél kapacitással dolgozó gazdaság 5 millió csuka-, süllő-, ponty- és harcsaivadékot keltetett ki és nevelt fel kihelyezésre. több mint félmillió forintos költséggel korszerű halkeltető-házat építettek - egyik fal és a teteje polieszterlemezről készült -, ahol a hideg téli hónapokban is 20 fokos vízben tartják a mesterségesen kikeltetett halivadékokat, s így legalább 2 hónappal meghosszabbítják a természetes ivadéknevelési időt.

az új ivadéknevelő tógazdaság a tervek szerint már teljes mértékben ki tudja elégíteni a tógazdaságok, illetve a természetes vizeken gazdálkodó halászati termelőszövetkezetek ivadékigényeit, s így a halas vizek „termése”, a következő években előreláthatóan lényegesen fokozódik. /mti/

--

bb 18. üzemi bölcsőde és napközis óvoda készült el debrecenben

vid fm/tné-lm fm

1963. szeptember 17.

debrecenben a magyar gördülőcsapágy művek új gyártelepe mellett elkészült az üzem bölcsődéje és napközis óvodája. a korszerűen felszerelt szociális intézmény több mint 8 millió forintba került. a gyári dolgozók gyermekeit helyezik el a 60 férőhelyes bölcsődében és a 75 személyes napközis óvodában, amely októberben kezd meg működését. /mti/

--

9.30/a

- 9 -

KE

bb 17. a tanácsoknak és a lakosság ezreinek nyújt segítségét a fővárosi levéltár

i hi/lk szb sr

1963. szeptember 17.

a fővárosi levéltár a magyar országos levéltár után hazánkban a második legnagyobb ilyen intézmény. feladata, hogy a budapesten működő nem országos hatáskörű szervek - közöttük a tanácsok - iratanyagának rendszerezéséhez segítséget nyújtson, az ügyintézésben már nem használt anyagot megőrizze és tudományosan feldolgozza. hivatásának megfelelően a levéltár sokirányú, közvetlen segítséget ad a tanácsok munkájához. érdekes és hasznos kezdeményezésük például az utcanev-változások nyilvántartása. az 1949 óta történt változásokat már feldolgozták, ezekről mintegy 2 500 kartont fektettek fel. most a főváros török alóli felszabadulásának időpontjáig, 1686-ig visszamenőleg gyűjtik a felkutatatható adatokat, hogy a további utcaelnevezésekhez már történetileg megalapozott szakvéleményt adhassanak. összeállították a budapesti iskolák leltárát is. ez a kétkötetes kiadvány 1686-tól napjainkig tartalmaz lényeges adatokat minden olyan fővárosi iskola iratanyagáról, amely az eddigiek során a levéltár megőrzésébe került.

az itt található értékes anyag nemcsak az adminisztrációs munkában, hanem szükség esetén például építészeti kérdések eldöntésénél is felhasználható. a fővárosi tanács városrendezési és építési osztálya 64 régi építési tervet, a buváti 11 tervet kapott kölcsön innen, s ezzel a költséges felmérési és tervezési munka egy részét sikerült megtakarítaniuk. az ilyen kapcsolatot a levéltár térkép- és tervanyagának további rendszerezésével kívánja előmozdítani.

magánemberek is gyakran keresik fel ügyes-bajos dolgaikkal a fővárosi levéltárat. az elmúlt évben például csaknem kétezren fordultak az intézményhez szakképzettség, iskolai végzettség, szolgálati idő igazolása céljából. itt őrzik az anyakönyvi másodpéldányokat is, s mivel a budapestiek családjogi helyzetének változásait - a házasságkötést, válást, stb. - ezeken a másolatokon is fel kell tüntetni, az elmúlt évben 48 ezer utólagos bejegyzést kellett átvezetni a levéltári anyagban. /mti/

- 10 -

9.34/a

102

bb 19. tervek a felületi öntözés korszerűsítésére

i tz/lk-lm vg

1963. szeptember 17.

az öntözéses gazdálkodás szempontjából igen jelentős kutatás befejezéséhez közelednek a vizgazdálkodási tudományos kutatóintézet mérnökei, perényi károly csoportvezető, bogárdi istván, fazekas zoltán és gajárszky győző tudományos munkatársak. abból indultak ki, hogy hazánkban az esőszerű öntözés az utóbbi időben sokkal nagyobb mértékben szorítja háttérbe a felületi öntözést, mint bárhol másutt a világon. olaszországban például az öntözött területeknek csupán 15, a szovjetunióban pedig éppenséggel 1-2 százaléka, nálunk viszont ma már 60-70 százaléka kap „mesterséges esőt”, a felületi öntözésnek nálunk még mindig uralkodó elavult technikája - vagyis a csatorna-készítés, a sártaposás, az üzemeltetés nehéz fizikai munkája és mindezekben túl az elszivárgásból eredő nagy vízvesztés - miatt ugyanis ez a módszer ma nem versenyképes a korszerűen üzemelő esőztetéssel.

az intézet szakemberei tehát azt tüzték ki célul, hogy - néhány itthoni helyi kezdeményezés után - olyan, a mai technikai színvonalnak megfelelő módszert dolgozzanak ki, amellyel a felületi öntözést is könnyűvé és olcsóvá, az esőztetésnél is olcsóbbá tehetik.

eddig megállapításaik szerint ez a cél elérhető. ha ugyanis a csatornát mintegy „kiemelik”, a földből, vagyis, ha az előregyártott elemekből a föld felszínén, vagy esetleg állványokon szerelik össze a vízhatlan csatornahéjat, feleslegessé válik a földmunka és a sártaposás, jóval kevesebb földet vonnak el a termeléstől és megszűnik a szivárgás is. ezekből a vályuszerű csatornából az öntözővizet a növényekhez vékonyfalú, rugalmas, hajlékony tömlőn át kell eljuttatni, amelyeket pillanatok alatt lehet vízteleníteni és így üresen minden nagyobb erőfeszítés nélkül átvinni a következő öntözendő sávra.

a kutatók most a megfelelő anyagokat keresik az új megoldásokhoz. a csatornahéj-elemeket ugyanis betonból, alumíniumból és különböző műanyagokból, például üvegszál-as poliszterből is elő lehet állítani, de mindegyiknek vannak előnyei is, hátrányai is. a tömlők anyagát pedig - legalább is jelenleg úgy látszik - a polietilén, az ennél jobbnak ígérkező textil - vagy pvc-burkolatú műbőr, valamint a latexes textília közül kell kiválasztani.

amint ezekkel a kutatásokkal is elkészülnek, eredményeiket az illetékes szervek elé terjesztik, hogy a korszerű felületi öntözés nálunk is méltó versenytársa lehessen az esőztetésnek mindenütt, ahol ezt a helyi adottságok lehetségessé és indokolttá teszik. /mti/

- 11 -

9.40/a

102

bb 17. a tanácsoknak és a lakosság ezreinek nyújt segítségét a fővárosi levéltár

i hi/lk szb sr

1963. szeptember 17.

a fővárosi levéltár a magyar országos levéltár után hazánkban a második legnagyobb ilyen intézmény. feladata, hogy a budapesten működő nem országos hatáskörű szervek - közöttük a tanácsok - iratanyagának rendszerezéséhez segítséget nyújtson, az ügyintézésben már nem használt anyagot megőrizze és tudományosan feldolgozza. hivatásának megfelelően a levéltár sokirányú, közvetlen segítséget ad a tanácsok munkájához. érdekes és hasznos kezdeményezésük például az utcanev-változások nyilvántartása. az 1949 óta történt változásokat már feldolgozták, ezekről mintegy 2 500 kartont fektettek fel. most a főváros török alóli felszabadulásának időpontjáig, 1686-ig visszamenőleg gyűjtik össze a felkutatható adatokat, hogy a további utcaelnevezésekhez már történetileg megalapozott szakvéleményt adhassanak. összeállították a budapesti iskolák leltárát is. ez a kétkötetes kiadvány 1686-tól napjainkig tartalmaz lényeges adatokat minden olyan fővárosi iskola iratanyagáról, amely az eddigiek során a levéltár megőrzésébe került.

az itt található értékes anyag nemcsak az adminisztrációs munkában, hanem szükség esetén például építészeti kérdések eldöntésénél is felhasználható. a fővárosi tanács városrendezési és építési osztálya 64 régi építési tervet, a buváti 11 tervet kapott kölcsönön, s ezzel a költséges felmérési és tervezési munka egy részét sikerült megtakarítaniuk. az ilyen kapcsolatot a levéltár térkép- és tervanyagának további rendszerezésével kívánja előmozdítani.

magánemberek is gyakran keresik fel ügyes-bajos dolgaikkal a fővárosi levéltárat. az elmúlt évben például csaknem kétezren fordultak az intézményhez szakképzettség, iskolai végzettség, szolgálati idő igazolása céljából. itt őrzik az anyakönyvi másodpéldányokat is, s mivel a budapestiek családjogi helyzetének változásait - a házasságkötést, válást, stb. - ezeken a másolatokon is fel kell tüntetni, az elmúlt évben 48 ezer utólagos bejegyzést kellett átvezetni a levéltári anyagban. /mti/

- 10 -

9.34/a

109

bb 19. tervek a felületi öntözés korszerűsítésére

i tz/lk-lm vg

1963. szeptember 17.

az öntözéses gazdálkodás szempontjából igen jelentős kutatás befejezéséhez közelednek a vizgazdálkodási tudományos kutatóintézet mérnökei, perényi károly csoportvezető, bogárdi istván, fazekas zoltán és gajárszky győző tudományos munkatársak. abból indultak ki, hogy hazánkban az esőszerű öntözés az utóbbi időben sokkal nagyobb mértékben szorítja háttérbe a felületi öntözést, mint bárhol másutt a világon. olaszországban például az öntözött területeknek csupán 15, a szovjetunióban pedig éppenséggel 1-2 százaléka, nálunk viszont ma már 60-70 százaléka kap „mesterséges esőt”, a felületi öntözésnek nálunk még mindig uralkodó elavult technikája - vagyis a csatorna-készítés, a sártaposás, az üzemeltetés nehéz fizikai munkája és mindezekben túl az elszívárgásból eredő nagy vízvesztés - miatt ugyanis ez a módszer ma nem versenyképes a korszerűen üzemelő esőztetéssel.

az intézet szakemberei tehát azt tüzték ki célul, hogy - néhány itthoni helyi kezdeményezés után - olyan, a mai technikai színvonalnak megfelelő módszert dolgozzanak ki, amellyel a felületi öntözést is könnyűvé és olcsóvá, az esőztetésnél is olcsóbbá tehetik.

eddig megállapításaik szerint ez a cél elérhető. ha ugyanis a csatornát mintegy „kiemelik”, a földből, vagyis, ha az előregyártott elemekből a föld felszínén, vagy esetleg állványokon szerelik össze a vízhatlan csatornahéjat, feleslegessé válik a földmunka és a sártaposás, jóval kevesebb földet vonnak el a termeléstől és megszűnik a szivárgás is. ezekből a vályuszerű csatornákból az öntözővizet a növényekhez vékonyfalu, rugalmas, hajlékony tömlőn át kell eljuttatni, amelyeket pillanatok alatt lehet vízteleníteni és így üresen minden nagyobb erőfeszítés nélkül átvinni a következő öntözendő sávra.

a kutatók most a megfelelő anyagokat keresik az új megoldásokhoz. a csatornahéj-elemeket ugyanis betonból, alumíniumból és különböző műanyagokból, például üvegszál-as polészterből is elő lehet állítani, de mindegyiknek vannak előnyei is, hátrányai is. a tömlők anyagát pedig - legalább is jelenleg úgy látszik - a polietilén, az ennél jobbnak ígérkező textil - vagy pvc-burkolatú műbőr, valamint a latexes textília közül kell kiválasztani.

amint ezekkel a kutatásokkal is elkészülnek, eredményeiket az illetékes szervek elé terjesztik, hogy a korszerű felületi öntözés nálunk is méltó versenytársa lehessen az esőztetésnek mindenütt, ahol ezt a helyi adottságok lehetségessé és indokolttá teszik. /mti/

- . -

9.40/a

- 11 -

109

bb 20. a rendszeres ellenőrzés a birságolás eredménye: nem fokozódik a borsodi folyók szennyeződése

vid te szb szf

1963. szeptember 17.

borsod megye nagyüzemei a folyók, patakok munkábfogott vizét jelentős részben szennyeződve engedik vissza a mederbe. nagy kárt okoz ez a halállományban és rontja a mezőgazdasági területek öntözési lehetőségeit. a csehszlovákiában is szennyeződő sajból és bodrogból például szinte már teljesen kipusztult a hal. erősen szennyezett - többek között - a színva, a hangony, a ronyva és a szuha patak vize is.

az észak-magyarországi vízügyi igazgatóság szakemberei az utóbbi két évben mintegy 40 gyár, üzem és bánya ipari vizét, ritó és tisztítóberendezését vizsgálták meg. azt a vállalatot, amely helytelenül kezelte a tisztítóberendezéseket és emiatt a megengedettnél több szennyező anyagot engedett a vízbe, - megbüntették. két év alatt mintegy 25 üzemre 13 954 000 forint pénzbírságot róttak ki. a tekintélyes összeget a vízügyi igazgatóság új tisztítótelepek építésére, a régiéket felújítására fordítja. a rendszeres ellenőrzés, a felvilágosító munka és a birságolás eredménye, hogy a borsodi folyók szennyeződése nem fokozódik. számos üzemben újabb hathatós intézkedéseket tettek a vizek tisztítására. a diósgyőri Lenin kohászati művek például a múltban nagymennyiségű kátrányt engedett a színva patakba, ezt most megszüntette. ezenkívül a diósgyőri kohászat eredményesen kísérletezik, hogy a zagyviz leengedésével a patakba kerülő évi több ezer tonna vasércport ülepítéssel visszanyerje. a borsodnádasdi Lemezgyárban rövidesen új biológiai tisztítótelep építését kezdik meg, az ózdi kohászati üzemekben pedig a zagyvizben jelentkező kátrány eltávolítására terveznek új berendezést. ezzel jelentősen csökkentik majd a hangony patak szennyeződését. /mti/

--

bb 21. diósgyőri vasas turisták rendbehozták a bükki andó-kutat

vid te szb szf

1963. szeptember 17.

a diósgyőri vasas természetbarátok az utóbbi időben jelentős értékű önkéntes munkát végeztek azért, hogy a bükki kirándulósokat minél kellemesebbé, élvezetesebbé tegyék. még a háború idején megrongálódott és hasznavehetetlenné vált bükki kilátót nemrégiben kijavították. tavaly az egyik leglátogatottabb helyet, a lillafüredtől néhány kilométerre levő színva-forrást hozták rendbe. az idén, a nyári hónapokban több mint kétszáz turista fáradozásával az északi bükk egyik legszebb részén levő forrást, az ugynevezett andó-kutat izléses, higiénikus kőfogalattal látták el. /mti/

--

9.48/a

- 12 -

bb 22. egyetlen gazdaságból 14 000 hizott sertés

vid j-lm ká

1963. szeptember 17.

a lábodi állami gazdaságban megkezdődött somogy megye legnagyobb „hizógyárának” építése. a 13 korszerű hizlaldában évente 14 000 sertést hizlalnak meg. ez a mennyiség a megye egész évi felvásárlási tervének több mint 10 százaléka. a szükséges alapanyagot az ugyancsak itt felépülő „kocafarm”, adja, ahol 1000 anyasertést gondoznak majd.

a csaknem 10 millió forintos beruházással épülő „hizógyár”, egy része - hat hizlalda - még ebben az évben elkészül, míg a többit jövő évben adják át rendeltetésének./mti/

--

bb 23. két burgonyatermés egy évben

vid j-lm ká

1963. szeptember 17.

a nyiregyházi ságvári endre termelőszövetkezetben minden talpalatnyi földet kétszer hasznosítanak. már ősszel elvetik a zöldségfélék, a petrezselyem, a sárgarépa és a zeller magját, hogy tavasszal a primőr árakkal egyidőben szállíthassák piacra. ugyancsak ősszel ültetik el a salátát, és március elején értékesítik. a kettős termesztést a takarmány- és kapásnövényekre is kiterjesztették. az ősszel elcsiráztatott burgonyát vetettek, amely szépen kelt, dus lombot hajtott és júniusban 50 mázsás holdankénti terméssel fizetett. a szövetkezet tagjai a burgonyatarlót nyomban felszántották, trágyázták, és 13 holdra ismét előcsiráztatott burgonyagumókat ültettek. a második termés is szépnek ígérkezik: a földet teljesen beárnyékolja a lomb, s most a próbaszedéskor egy-egy bokor alatt 20-25 gumót találtak./mti/

--

bb 24. falujáró irodalmi estek és klubhangversenyek borsodban - szikszón állandó grafikai képtár nyílik

vid fm/tné-lm fm

1963. szeptember 17.

borsod megyében gazdag programmal készülnek az októberben megnyíló népművelési évadra. a tanács művelődési osztálya nagy gondot fordít a falusi lakosság irodalmi, zenei és képzőművészeti izlésének fejlesztésére. ebből a célból érdekes és hasznos tervet dolgoztak ki. így - többek között - a borsodban élő festőművészek mintegy 40 olajfestményből, akvarellből és rajzból álló vándorkiállítását újabb 30 községben mutatják be.

/folyt.köv./
9.54/-a

- 13 -

bb 24. /falujáró irodalmi estek...1.folyt./-lm

ezenkívül tíz képzőművészt felkérnek, hogy rendezzenek kiállítást műveikből a gyárak és bányák közelében levő munkásszállásokon. az új népművelési évadban - az erdőbényeihez hasonló - állandó falusi képtárat nyitnak szikszón. ebben az ország legjobb grafikusművészeinek csaknem 40 alkotását helyezik el. a falvak dolgozóinak és a művészek közötti kapcsolat elmélyítésére több termelőszövetkezet tervezi, hogy két-három hétre vendégül lát egy-egy képzőművészt, író, vagy zeneszerzőt, akiknek alkotó munkájához a falu élete nyújt majd témát.

a községek kulturális életének fellendítését segítik a borsodi írók és a megyei zeneiskolák tanárai is. a „napjaink” című folyóirat írógárdája például elhatározta, hogy - az irodalmi színpadok és tsz-klubok közreműködésével - az őszi és téli hónapokban mintegy husz községben tart ugynevezett falujáró irodalmi estet. a zeneiskolák tanárai pedig a komoly zene megszerettetésére 50 helyen rendeznek klubhangversenyeket. ezeken a klasszikus zeneszerzők legjobb műveit szövegezik meg és a hangverseny után ismertetik aszerzők életét és munkásságát. az első ilyen hangversenyekre novemberben kerül sor a borsodi falvakban./mti/

..-

bb 25. újfajta uszályokkal egyszerűsítik a duna folyamszabályozó műveinek építését

1 sb/lk-lm vg

1963. szeptember 17.

az országos vízügyi főigazgatóság újfajta uszályt állított munkába a duna új folyamszabályozó műveinek építésénél. a legnehezebb munkát, a kőkirakást egyszerűsítették ezzel az uszályal. a legtöbb helyen eddig kézi erővel rakták ki a követ. általában 6-8 óráig tartott a rakodás, s az új uszály segítségével pedig csupán néhány percig tart ez a munka. a mintegy 160 tonna követ megrakott uszály víz alatti ajtóknak megnyitásával egyszerre csusztatja terhet a duna medrében kijelölt szabályozómű helyére. ez az első önürítő kőkirakó uszály az országban és a főigazgatóság most még tíz ugyanilyen vízijárművet rendel a balatonfüredi hajógyártól. a víz alatti ajtó uszályok a folyamszabályozó művek alapját építik, hamarosan elkészül azonban a terve két újabb változatnak, amelyek majd akkor dolgoznak, amikor a kőépítmény már elérte a víz tetejét. az új uszály egyik fajtája a vízijármű oldalán át vágott ajtókon üríti ki a követ, s a gépesítés utolsó láncszeme lesz az az uszály, amely különleges szállítószalaggal építi majd a szabályozó művek legmagasabb részeit./mti/

..-

10.05/a

- 14 -

MC

bb 27. közérdekű célok, változatos program - mire készül a falusi népfront-mozgalom?

1 di/gk szb sr

1963. szeptember 17.

ezekben a napokban az őszi-téli hónapok sokrétű feladatának jó megoldására készül a falvakban a népfront-mozgalom. szinte mindenütt összeülnek a választott társadalmi testületek. összegezik az eddigi eredményeket, s mint minden év hasonló időszakában, részleteiben is meghatározzák a célokat, amelyeket a következő hetekben, hónapokban el akarnak érni. az eredmények: a választások sikeres előkészítése és lebonyolítása, a leszerelési hónap milliókat megmozgató eseménysorozata, a 6. magyar békekongresszus méltó folytatása szerte az országban, sokmillió társadalmi munkák a közös gazdaságok megsegítéséhez, az új utánpótlás házak, stb. építéséhez, a községek szépítéséhez, gyarapításához.

hasonló sokrétűség jellemzi a soron következő időszakra meghatározott tennivalókat is. szerte az országban újabb eredményekkel gazdagítják majd a könyvbarát-mozgalom eddigi sikereit. az olvasótábor, s a könyvek számának növelése mellett az eddiginél jobban előtérbe kerül a mozgalom másik célja: méltó környezetet a jó könyveknek. ennek jegyében kezdeményezi a népfront, hogy az önkéntes segítőtársak és az illetékes hivatalos szervek összefogásával hozzák rendbe, csinosítsák, tatarozzák a könyvtárak helyiségeit, s ha szükséges és lehetőség van rá, a helyi erőforrások kiaknázásával építsenek új otthonot a kölcsönzőknek.

a műszaki községfejlesztési akcióbizottságok tagjai már most ismerkednek a tanács jövő évi tervével. kiválasztják azokat a munkákat, feladatokat, amelyek elvégzését társadalmi munkában elkészített tervekkel vagy egyéb módon kívánják segíteni. a népfront a tanáccsal egyetértésben többhelyütt napirendre tűzte a község egészségügyi helyzetét, a népművelési munkát, s aktivistáinak egy részét felkéri, hogy ezeken a területeken kamatoztassa segítőkézségét.

az őszi-téli hónapokban a falusi népfront-bizottságok munkájában megnő az ismeretterjesztés szerepe is. gyűlések, csoportos beszélgetések és más összejövetelek százain, ezreinek foglalkoznak majd azokkal a paraszt emberekkel, akik a legnagyobb mezőgazdasági munkák idején nem jutottak ahhoz, hogy részletes, szerteágazó ismereteket szerezzenek a világpolitika újabb fejleményeiről. ezzel egyidejűleg szinte számtalan előadást tartanak a tudomány, a technika egy-egy kérdéséről, s mindenütt gondot fordítanak a mezőgazdasági szakmai műveltség terjesztésére is. /mti/

..-

10.10/a

- 15 -

MC

bb 26. va-műszaki raktár épült szegeden

vid te szb szf

1963. szeptember 17.

szeged új ipari övezetében, több mint huszmillió forintos költséggel, hatalmas raktárnegyed épül a csongrád-békés megyei vas és műszaki nagykereskedelmi vállalat számára. az építkezés első szakaszát befejezték. előregyártott elemekből elkészült a 7 200 négyzetméteres tárolócsarnok, valamint az irodaház és az iparvágány. gépesítették az anyagmozgatást, emelővillás targoncákkal szállítják majd az itt tárolt mintegy tízezerféle műszaki cikket.

a vállalatnak jórészt a belvárosban levő raktárait most már visszaalakíthatják eredeti rendeltetésüknek megfelelően. például a szegedi royal szálló egykori kávéházában berendezett jármű-raktárt szálló előcsarnokká és eszpresszóvá, egy másik raktárnak lefoglalt üzletsort modern bolthelyiségekké alakított át a városi tanács kereskedelmi osztálya. /mti/

--

bb 28. rekordgyorsasággal szállítják a cementet tatabányáról

vid te szb szf

1963. szeptember 17.

juliusban vagonhiány akadályozta a tatabányai cement- és mészmű egyenletes termelését. az üzem 35 silója teljesen megtelt cementtel, s így az őrlőmalmoknak csak egy része működhetett. augusztus óta azonban már elegendő vagon ad a más a szállításhoz. nem kis feladatot jelentett a felgyülemlett cement gyors elszállítása. a vasutasok és a cementgyári rakodómunkások azonban jó együttműködéssel szállítási rekordot értek el: augusztus elejétől szeptember közepéig 64 700 tonna cementet, a tervezettnél ötezer tonnával többet szállítottak el a gyárból. ilyen rövid idő alatt ennyi cement már régen hagyta el az üzemet. nemcsak vasuton, hanem gépkocsival közuton, ömlesztve is vitték a cementet az ország minden részébe.

a cementsilók most már „megkönnyebbültek”, az előírt teletettségi szinten vannak. ismét zavartalan az üzem termelése, egyenletesen működnek a klinkerégető kemencék és a cementőrlő malmok is. /mti/

--

10.15/a

- 16 -

NE

bb 29. balatoni lápok tőzegével javítják a somogyi homokot

vid j szb ká

1963. szeptember 17.

dr. nyéki jenő, a keszthelyi agrártudományi főiskola docense ötödik éve foglalkozik a mintegy 300 000 holdnyi gyenge minőségű somogyi homoktalaj megjavításának módszereivel. a marietta-pusztai kísérleti telepen tőzeggel trágyázta a homokot, és az eljárás sikeresnek bizonyult. a tőzeg megváltoztatta a rossz vizgazdálkodású talaj szerkezetét, s bőséges szervesanyaggal látta el a homokot. lehetővé vált az egyik legfontosabb takarmánynövény, a lucerna termesztése. a kísérleti táblákon, ahol eddig nem élt meg a lucerna, több mint 50 mázsás termésátlagot értek el. a kísérlet keres kísérletek után az idén bevezetik dr. nyéki jenő eljárását, s több ezer holdat tesznek alkalmassá lucerna, burgonya és más igényesebb növényfélésegek termesztésére.

a tőzeget a keszthely környéki lápokról nyerik, ahol több mint 15 millió köbméter anyag vár kitermelésre. /mti/

--

bb 30. magyar államférfiak üdvözlő távirata ben bellához

gk szb hk

1963. szeptember 17.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke és kádár jános, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke táviratban üdvözölte ben bellát, az algériai demokratikus és népi köztársaság most megválasztott első elnökét. /mti/

--

10.30/- szb

-17-

NE

bb 31. budapest - athén között megindult a menetrendszeri malév légijárat

t hbj/j szb hk

1963. szeptember 17.

ujból bővült a malév nemzetközi utvonalhálózata. kedden reggel elindult az első menetrend szerint közlekedő malév il 18-as repülőgép athénba.

a megnyitó járaton római rudolf közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes vezetésével delegáció utazott a görög fővárosba, a küldöttség tagjai a közlekedés- és postaügyi minisztérium, a külügyminisztérium, a magyar légi közlekedés, a magyar idegenforgalom és a magyar sajtó képviselői.

bucsuztatásukon megjelent földvári lászló közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes, beck istván rendkívüli és meghatalmazott nagykövét, a külügyminisztérium 6. területi főosztályának vezetője, a külügyminisztérium, a közlekedés- és postaügyi minisztérium több vezető munkatársa. ott volt konstantin himarios, a görög királyság magyarországi nagykövete is.

az elutazás előtt római rudolf közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes a következőket mondta a magyar távirati iroda munkatársának:

- a malév évek óta fejleszti nemzetközi léghálózatát. az új, athéni járat megindításával a 21. európai fővárosba, illetve európai nagyvárosba szállítja menetrendszerint az utasokat.

- a budapest-athén közötti új járat megteremtése logikus lépcsőfoka a két ország közötti kapcsolat szélesítésének. lehetőség kínálkozik arra, hogy magyar turisták malév repülőgépen jussanak el hellász fővárosába, és megismerjék azokat a szellemi kincseket, amelyekkel görögország ajándékozta meg az emberiséget. reméljük, az új járat módot nyújt a görög turistáknak is, hogy kényelmesen utazhassanak magyarországra. bizonyos, a két ország idegenforgalmi kapcsolatának bővítésével az új járat jelentős állomás.

- segíti a két ország közötti gazdasági kapcsolatokat is, hiszen ma már nagyon sok különös elővigyázatos szállítást igénylő műszereket, gépeket, alkatrészeket gyorsan és biztonságosan kell eljuttatni rendeltetési helyére. a megnyitójárat alkalmából magyar légiügyi, közlekedési, idegenforgalmi szakemberek tárgyalásokat folytatnak az együttműködés továbbfejlesztésére. /mti/

-. -

11. 15/a

- 18 -

HE

bb 32. vitaülés a tudományos akadémián a mezőgazdasági vizgázdálkodásról

t ie/gk-lm ká

1963. szeptember 17.

a magyar tudományos akadémián kedden vitaülést rendeztek a mezőgazdasági üzemi vizgázdálkodás elvi kérdéseiről.

dr. mócsy jános akadémikus elnöki megnyitójában elmondotta: az utóbbi három évben csaknem háromszorosára nőtt a mezőgazdaság öntözött területe, sokat fejlődött az öntözés technikája és fokozódott eredményessége. ahhoz azonban, hogy az öntözés valóban a mezőgazdasági termelés biztonságának alapja legyen, a különböző tudományágak szakembereinek még igen sok a tennivalója.

ezeokról a feladatokról tartott vitaindító előadást dr. tóth mihály, a mezőgazdasági tudományok kandidátusa, hangsúlyozta: a legfontosabb tennivaló az öntözési beruházások ütemének és arányának helyes megállapítása, mert enélkül - mint ezt sajnálatos példák bizonyítják - a termés hozam, illetve a jövedelem növekedése még a ráfordításokat sem téríti meg.

a bevezető előadás után a mezőgazdasági termelés és a vizgázdálkodás vezető szakemberei és tudományos kutatói vitatták meg az öntözéses gazdálkodás néhány elvi kérdését. /mti/

-. -

bb 33. hosszú, kalandos ut után megérkezett és csütörtökön már újból indul a tengerre a „hazám”, duna-tengerjáró hajó

1 hbj-gk-lm hk

1963. szeptember 17.

1962 július 21-én indult el tengeri útjára a „hazám”, duna-tengerjáró hajó és a napokban tért vissza a csepeli kikötőbe.

- valóban hosszú volt a távollét - mondták a hajósok. - a múlt év őszén az alacsony duna-vizállás akadályozta hazatértünket, a télen pedig a fagy, amely jégpáncélt vont a duna vizére. tavasszal - március 22-én - várnába, a hajójavitóba tértünk be a szokásos négy évi ellenőrző és javító vizsgálatra. élményekben volt részünk bőven. jártunk a földközi-tenger keleti medencéjének majdnem minden egyes kikötőjében, sőt távolabb is hajóztunk, kikötöttünk például aquaba kikötőben. szállítottunk sokféle árut, például iskenderunból cukrot jordániának, port-saidból kínai árut hoztunk brailába, ahol magyar uszályokba raktuk át.

/folyt.köv./

11. 35/- szb

- 19 -

HE

bb 33. /hosszu, kalandos ut után...1.folyt./-Lm

- talán a legemlékezetesebb: beirutból triesztbe vittünk citromot, hogy ott vagonba rakva mielőbb eljusson az áru budapestre. viharban haladtunk, időnként a hullám átsapott a fedélzeten, majdnem elérte a darutartó oszlopot. a citromrakományt azonban ilyen időben is „szellőztetni” kellett. valósággal „kilestük”, azt az időt, amikor egy kicsit csitult a vihar ereje. gyorsan szellőztettük a citromot, helyesebben a rakodóteret, utána pedig gyorsan lefedtük, nehogy víz jusson be.

- egy másik esetben az erős viharban leszakadt a lengéscsillapító lemez. bonyolult manőverezéssel sikerült egy csendesebb szigetöblöt elérnünk, s ott ideiglenesen rendbehoztuk a hajót, igaz, hogy rendkívüli erőfeszítésekkel. olyan munkákat kellett végezni, ami előttünk eddig ismeretlen volt. végül sikerült egy hajójavításra berendezkedett kikötőbe jutnunk, ahol rendbehozták a lengéscsillapító lemezeket.

- hajósaink közül többen ezen az uton ismerkedtek első ízben nauplion görög kikötővel, aqubával, ahol már trópusi jellegű a tenger, a cápák a hajó alatt uszkáltak, tehát volt érdekesség.

- örülünk, hogy hazaérkeztünk, de máris rakodunk. nauplion kikötőjébe narancsos ládákat viszünk, másnával orvosi műszereket, gyógyszert, villamossági berendezéseket, acélágyat. renniig a dunán szállítmányunk egy részét az 1040-es szálllyal vontatjuk, mert a „hazám”, -ot az alacsonyabb duna-vízállás miatt nem terhelhetjük meg egészen. a tervek szerint csütörtökön vonjuk fel a „vasmacskát”, és irány a tenger./mti/

bb 34. képzőművészeti kiállítás a kpvd sz művelődési otthonában

k fm-fm-lm hk

1963. szeptember 17.

a kereskedelmi, pénzügyi és vendéglátóipari dolgozók szakszervezetének 6. kerületi, ötvös utca 25/a. alatti művelődési otthonában szeptember 20-án délután 4 órakor képzőművészeti kiállítás nyílik. megnyitó beszédet mond ruff józsef, a kpvd sz budapesti bizottságának titkára./mti/

12.32/- szb

-20-

bb 35. ülést tartott a nyiregyházi városi tanács végrehajtó bizottsága

vid fm/tné-lm fm

1963. szeptember 17.

a napközi otthonos óvodák és bölcsődék helyzetéről, továbbfejlesztéséről tárgyalt keddig ülésén a nyiregyházi városi tanács végrehajtó bizottsága.

a városban 14 területi és egy üzemi óvoda működik, körülbelül ezer férőhellyel. a jelenlegi igényeket teljes egészében kielégítik: berendezésük, felszerelésük megfelelő, a személyi és tárgyi feltételek biztosítottak. az óvodákban 53 óvodás foglalkozik a kicsinyekkel.

más a helyzet a bölcsődéknél. ma már hét bölcsőde is kevés: ezekben az intézményekben 60-70 gyerekkel többet gondoznak, mint amennyi a férőhelyek száma. a városi tanács végrehajtó bizottságának határozata szerint a város észak-keleti részén - 2 millió forintos költséggel - még az idén új, 60 férőhelyes bölcsőde építését kezdik meg. két év múlva az arany jános utcai ujonnan épült lakótelep kap ilyen intézményt. ezt követően pedig a sportstadion környékén - a majd megkezdődő nagyobbarányu lakóházépítkezésekkel egyidőben - létesítenek bölcsődét./mti/

bb 36. francia iparügyi delegáció magyarországon

k szf/gk szb vg

1963. szeptember 17.

p. rauline iparügyi minisztérium államtitkára vezetésével négytagu francia delegáció tartózkodik hazánkban, a nehézipari minisztérium vendégeként. a küldöttség, amelyet dr. Lőrincz imre nehézipari miniszterhelyettes fogadott, meglátogatja a magyar gázipari létesítményeket, a földgáztermelő, szállító és szolgáltató üzemeket, többek között a fővárosi gázműveket./mti/

bb 37. az egb képviselőjének tárgyalásai budapesten az európai energiahelyzetről

k szf/gk szb vg

1963. szeptember 17.

p.o. kjelistrom, az ensz európai gazdasági bizottsága titkarságának főosztályvezetője látogatást tett magyarországon. itt tartózkodása alkalmával a nehézipari minisztérium szén- és gázenergiaipari szakembereivel tárgyalt az európai energiahelyzet időszerű kérdéseiről./mti/

13.00/a

- 21 -

bb 38. időjárásjelentés

hné-Lm

1963. szeptember 17.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 17-én, kedden délután 12 órakor:

kissé felhősebb idő

az atlanti-óceánról származó és szárazföldünkre érkező ciklonok európa északi felében továbbra is hűvös, esős, szelős időt okoznak. ezzel szemben a középeurópai anticiklon, amelynek lassu összeomlása már megkezdődött, egyelőre európa déli felében derült, reggelenként ködös, a nap folyamán meleg időt biztosít.

hazánkban tegnap napos, csendes, meleg idő volt. a hőmérséklet napközben 24-27 fokig emelkedett, ma hajnalra a tisztán-tulon 8-10, máshol 10-13 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt folytatódott a napos, száraz, meleg idő.

budapestén hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 19.3 fok volt, 2.7 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag.

budapestén kedden délután 12 órakor a hőmérséklet 24 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 767 mm, erősen süllyedő irányzatú.

a balaton vizének hőmérséklete síófokon: 19 fok.

várható időjárás szerdán estig: délnyugatról lassu felhősödés, még esők nélkül. kissé megélénkülő déli szél. reggeli ködök. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: északkeleten 8-11, máshol 12-15. Legmagasabb nappali hőmérséklet holnap: 24-28 fok között.

a duna vízállása kedden reggel budapestnél 285 centiméter.
/mti/

--

13.25/a

- 22 -

NR

bb 39. szamosvári józsef festőművész

j szb fm

1963. szeptember 17.

műveiből szeptember 20-án délután fél 6 órakor kiállítás nyílik a budapesti fényes adolf-teremben. megnyitó beszédet mond geryes endre író. /mti/

--

bb 40. tizenöt nap alatt 20 ezer tonna szuperfoszfátot szállítottak el szolnokról - ismét dolgozik a tiszamenti vegyiművek műtrágyaüzeme

vvid gk szb szf

1963. szeptember 17.

a szolnoki tiszamenti vegyiművek szuperfoszfát raktárában a nyári szállítási nehézségek miatt 20 ezer tonna műtrágya halmozódott fel. a mezőgazdaság számára most, az őszi mezőgazdasági munkák idején rendkívül fontos szuperfoszfát kiszállítása már nem tűrt halasztást. a szállítás meg is kezdődött. két héten át naponta ötven, két-két pótkocsival ellátott zetor traktor hordta a műtrágyát. a zetorokon kívül minden huszonnégy órában ötven-hatvan megrakott vasuti kocsi gördült ki a gyárkapun.

ilyen módon az üzem igyekezete sikeres volt, mert a tervezett időre, szeptember 16-ra kiürítették a raktárat és rendeltetési helyére szállították a 20 ezer tonna műtrágyát.

a közuti szállítóeszközök segítségével elsősorban a megyét látták el műtrágyával, a vasuti kocsikat pedig az ország távolabbi helyeire irányították. a raktár kiürítése után kedden ismét megkezdődött a teljes termelés a szuperfoszfát-üzemben. ezentúl naponta mintegy 500 tonna szuperfoszfát kerül a raktárba. /mti/

--

bb 42. magyar szakemberek utaztak franciaországba a krétakor kutatóinak vándorgyűlésére

i tz/lk szb vg

1963. szeptember 17.

fülöp józsef, a magyar állami földtani intézet igazgatója, a föld- és ásványtani tudományok doktora és dr. vigh gusztáv, az intézet geológusa kedden elutazott franciaországba, a krétakor kutatóinak vándorgyűlésére. /mti/

--

14.45/a

- 23 -

NR

bb 41. határidő előtt elkészítik a földgázbontó berendezést a fővárosi gázműveknek a hejőcsabai gépjavítók

vid gk szb szf

1963. szeptember 17.

a fővárosi gázművek, az óbudai gázgyár fejlesztéséhez földgázbontó berendezés készítésével bizta meg a hejőcsabai cementipari gépjavító vállalatot. jóllehet nem a vállalat feladata ilyen berendezés gyártása, az úgy fontosságára tekintettel a dolgozók elvállalták a megbízást, minthogy a berendezés jelentős mértékben előmozdítja majd a főváros gázellátásának javítását, azt is megígérték, hogy az október végi eredeti határidőt - amelynyire csak lehet - előbbre hozzák, a berendezés első gépegységét szeptember elején már elszállították, a hátralevő másik kettőt is még szeptemberben - tehát a megszabott idő előtt egy hónappal - a fővárosi gázművek rendelkezésére bocsátják. /mti/

--

bb 43. a kárpát-medence szerkezetéről és nyersanyagkincseinek kutatásáról tanácskoznak a geofizikusok - nincs vasmagja a földnek - odaitélték az ötvös loránd emlékérmét - megkezdődött a 9. magyar geofizikai szimpoziium

t tz/lk szb vg

1963. szeptember 17.

kedden délelőtt a technika házában mintegy 300 magyar és 25 külföldi - szovjet, csehszlovák, lengyel, német és osztrák - szakember jelenlétében megkezdődött a magyar geofizikusok egyesületének 9. szimpoziuma. az ötnapos tanácskozás középpontjában - amint megnyitójában bese vilmos, az országos kőolaj- és gázipari tröszt vezérigazgatója, az egyesület elnöke elmondotta, a kárpát-medence szerkezetének és a terület nyersanyagkincseinek kutatásában elért legújabb eredmények állnak.

az első előadó, dr. egyed lászló kossuth-díjas professzor, a magyar tudományos akadémia levelező tagja a föld belső szerkezetéről szólt. amint elmondotta, a klasszikus felfogás az volt, hogy a földgömb egymás alatt és felett elhelyezkedő rétegeit különböző összetételű anyagok alkotják, mégpedig a belső magot a vas, vagy annak valamilyen ötvözete, az ezt körülvevő köpenyt pedig a szilikátok keveréke. a legújabb fizikai, kozmogóniai, kőzettani, energetikai, földtörténeti, stb. kutatások, valamint a mesterséges holdak pályaalakulása azonban inkább egy újabb feltevést látszik igazolni. eszerint a külső, körülbelül 400 kilométeres rétegtől eltekintve a köpeny és a mag egyugyanazon szilikátos anyagból áll, amelynek egységét csak a mélység növekedésével párhuzamosan fokozódó nyomás zavarja meg. a földmag tehát szintén szilikátból áll, fémes tulajdonságai csupán a nagy nyomás következtében alakultak ki. éppen ezért - hangoztatta a professzor - a további kutatásokban olyan új módszereket kell alkalmazni, amelyekkel e nagy nyomások létezése és következményei igazolhatóak.

/folyt.köv./
15.08/m

- 24 -

bb 43. /a kárpát-medence... 1. folyt./- szb

a szimpoziium első szünetében tartották meg az egyesület ünnepi közgyűlését. ezen döntöttek az egyesület három évenként kiadásra kerülő ötvös loránd emlékérmének odaitéléséről. a határozat értelmében az idei emlékérmét a szimpoziium utolsó napján, szombaton tihanyban dr. egyed lászló professzornak nyújtják át a legutóbbi hat évben kifejtett tudományos munkássága elismeréseképpen. a közgyűlés egyed professzort, valamint dr. oszlaczky szilárdot, a magyar állami ötvös loránd geofizikai intézet kossuth-díjas főmunkatársát és dr. scheffer vikort, az országos kőolaj- és gázipari tröszt főgeofizikusát az egyesület tiszteleti tagjává választotta.

a szimpoziium tanácskozásai pénteken délután fejeződnek be, addig összesen 31 előadás hangzik el, 22 magyar, 9 pedig külföldi előadók részéről. a szimpoziium szombaton tihanyi kirándulással zárul. /mti/

--

bb 44. felengedtek a „szurokföldek”, megpihent a homok csongrádban - éjszaka is vetik az ősziéket

vid j szb vká

1963. szeptember 17.

csongrád megyében a nehéz talajokon kitűnő adottságokat teremtetett a nemrég hullott 60-80 milliméteres csapadék, s az azt követő csendes, napfényes időjárás. felengedtek a nyári aszályban kőkeményre szikkadt tiszántúli „szurokföldek”, amelyeken tavaly ilyenkor csak két traktorral tudták vontatni az ekét. a szélről hajtott, vándorló futóhomok-földek pedig megpihentek. a kedvezőre változott körülményeket kihasználják a termelősövetkezetek. legjobban a rozsvetéssel igyekeznek, de megyszerte vetik már a búzát is. a földeken két műszakban dolgoznak a traktorosok. megfigyelték, hogy a puha földben éjszaka is jól látszanak a nyomok, s így kifogástalan minőségű munkát végezhetnek a vetőgépek. a kettős műszak megszervezése, a vetés meggyorsítása érdekében áldozatokat is vállalnak a szövetkezeti gazdák. a pitvarosi vörös csillag termelősövetkezetben a növénytermesztési brigád tagjai közül sokan, rövid vacsorapihenő után éjszakai munkára indulnak. ebben a közös gazdaságban a vezetőség is jó példát mutat. lenóczki andrás, a szövetkezet elnöke hajnali 4 órától talpon van, s éjszaka is gyakran ellenőrzi, segíti a munkát. a szövetkezeti gazdák felajánlották, hogy amíg nem végeznek az őszi szántás-vetéssel, betakarítással, vasárnap is dolgoznak a földeken. /mti/

--

15.15/n

-25-

bb 45. megkezdődött az idei kukoricatermés feldolgozása a szenttamási hibridüzemben

vid j-lm ká

1963. szeptember 17.

a szenttamási állami gazdaság nagy teljesítményű hibridüzemében megkezdődött az idei kukoricatermés feldolgozása, a környék nagyüzemi földjeiről eddig 68 vagon csöves kukoricát szállítottak be, és az első 5 napon már 30 vagon termés került feldolgozásra, az idei kukorica minősége lényegesen jobb a tavalyinál, a vizeztartalma azonban az elmúlt napok esőzése miatt 13 százalékkal magasabb, a termés ezért a tárolósilóból a szárítóba kerül, ahol az elért szintre csökkentik vizeztartalmát, a szárítóból a morzsolóba továbbítják, majd a szemes kukoricát osztályozzák, hat és féltől tíz milliméter nagyságig, az osztályozott és tisztított kukoricát automata berendezéssel 25 kilogrammos papírszakokba csomagolják, a hibridüzem az idén 600 vagon vetőmagot készít elő./mti/

--

bb 46. megkezdődött a szüret a pest megyei borvidéken - az esőkárok ellenére 20 000 hektoliterrel több bor kerül hordókba, mint tavaly

vid j-lm ká

1963. szeptember 17.

pest megye 44 000 holdas homoki borvidékén megkezdődött az általános szüret, a közelmúlt nagy esőzése ezen a területen is károkat okoztak: rothadásnak indult a kádár és az ezerjő, a bortermés mennyiségét azonban ez nem befolyásolja lényegesen; az állami borpincészet szakemberei még így is 20 000 hektoliterrel több bor felvásárlására készülnek, mint tavaly, a termés nagy hányadát szőlőben veszik át a termelőktől, a korai szüret inkább a minőség tekintetében jelent veszteséget, pest megyében csaknem valamennyi szőlő vegyes, és a termelőszövetkezetek a munkaerőhiány miatt még nem tudják megoldani a szelektált szüretet, az állami pincegazdaság ezideig 3000 hektoliter mustot, illetve ennek megfelelő szőlőt vett át a pest megyei termelőktől./mti/

--

15.20/n

-26-

15.3. 2. oldal

bb 47. 70 000 mázsa őszibarack termett a szatymazi körzetben

vid j szb ká

1963. szeptember 17.

a legnagyobb alföldi őszibarack termő tájon, a csongrád megyei szatymazon lezajlott a nagy gyümölcszüret: a 10 község határára kiterjedő körzetből 70 000 mázsa korai mayflower, arany-sárga husu napsugár, óriási termésű ford és kései elberta fajta őszibarackot szállítottak el, az ország minden jelentősebb iparvidékére küldtek az idei jó termésből, ezenkívül 11 országba exportáltak mintegy 25 000 mázsát, vasuton, gépkocsin, repülőgépen, sőt hajón is „utazott”, a szatymazi táj kedvelt termése.

a külföldi megrendelők kívánságára az idén először alkalmaztak új, ugynevezett apróládás csomagolási módot, kis műanyag rekeszbe 12 gyümölcsöt helyeztek, egy-egy ilyen kis méretű ládatartalmának súlya körülbelül 2 kiló, s ahogy a szatymazi telepen csomagolták, úgy került a nyugati országok kirakataiba, illetve önkiszolgáló boltjaiba az őszibarack. /mti/

--

bb 48. elbírálták a tiszaszederkény-ujváros rendezésére kiírt pályázatot

vid tm szb szf

1963. szeptember 17.

borsod megye új szocialista városának, a tiszaszederkény község határában épülő új településnek eredeti rendezési terve 10 000 lakosra készült, a jelenleg meglévő és a most épülő üzemek, s az abban foglalkoztatandó dolgozók elhelyezésére azonban máris idejémultnak bizonyult a tízezer lakosra méretezett terv, ezért az építésügyi minisztérium és a borsod megyei tanács újabb számítások alapján 40 000 lakosú város rendezési tervére írt ki nyilvános, titkos tervpályázatot, a pályázatra 20 tervjavaslat érkezett be.

a pályázatokat dr. Ladányi Józsefnek, a borsod megyei tanács vb elnökhelyettesének vezetésével az építésügyi minisztérium, a borsod megyei tanács, az országos tervhivatal, a magyar építőművészek szövetsége, valamint a tervezőirodák képviselőiből álló 12 tagú zsűri bírálta el, gerő balázs és munkatársai /buváti/ tervpályázatát 25 000 forinttal díjazták, hat pályázatot pedig - értékének megfelelően 8 000 - 22 000 forintért megvásároltak.

a bírálóbizottság gerő balázs és munkatársai pályamunkáját fogadta el tiszaszederkény-ujváros tervezésének alapjául, a gerő-féle tervet a részletes tervek elkészítésénél a megvásárolt pályamunkákban felvetett gondolatokkal egészítik ki. /mti/

--

15.30/n

-27-

15.3. 2. oldal

bb 45. megkezdődött az idei kukoricatermés feldolgozása a szenttamási hibridüzemben

vid j-lm ká

1963. szeptember 17.

a szenttamási állami gazdaság nagy teljesítményű hibridüzemében megkezdődött az idei kukoricatermés feldolgozása, a környék nagyüzemi földjeiről eddig 68 vagon csöves kukoricát szállítottak be, és az első 5 napon már 30 vagon termés került feldolgozásra, az idei kukorica minősége lényegesen jobb a tavalyinál, a vizeztartalma azonban az elmúlt napok esőzése miatt 13 százalékkal magasabb, a termés ezért a tárolósilóból a szárítóba kerül, ahol az előírt szintre csökkentik vizeztartalmát, a szárítóból a morzsolóba továbbítják, majd a szemes kukoricát osztályozzák, hat és féltől tíz milliméter nagyságig, az osztályozott és tisztított kukoricát automata berendezéssel 25 kilogrammos papírszakokba csomagolják, a hibridüzem az idén 600 vagon vetőmagot készít elő./mti/

--

bb 46. megkezdődött a szüret a pest megyei borvidéken - az esőkárok ellenére 20 000 hektoliterrel több bor kerül hordókba, mint tavaly

vid j-lm ká

1963. szeptember 17.

pest megye 44 000 holdas homoki borvidékén megkezdődött az általános szüret, a közelmúlt nagy esőzései ezen a területen is károkat okoztak: rothadásnak indult a kádor és az ezerjő, a bortermés mennyiségét azonban ez nem befolyásolja lényegesen; az állami borpincészet szakemberei még így is 20 000 hektoliterrel több bor felvásárlására készülnek, mint tavaly, a termés nagy hányadát szőlőben veszik át a termelőkől, a korai szüret inkább a minőség tekintetében jelent veszteséget, pest megyében csaknem valamennyi szőlő vegyes, és a termelősövetkezetek a munkaerőhiány miatt még nem tudják megoldani a szelektált szüretet, az állami pincegazdaság ezideig 3000 hektoliter mustot, illetve ennek megfelelő szőlőt vett át a pest megyei termelőkől./mti/

--

15.20/n

-26-

15.23 Zelen

bb 47. 70 000 mázsa őszibarack termett a szatymazi körzetben

vid j szb ká

1963. szeptember 17.

a legnagyobb alföldi őszibarack termő tájon, a csongrád megyei szatymazon lezajlott a nagy gyümölcsüzet: a 10 község határára kiterjedő körzetből 70 000 mázsa korai mayflower, arany-sárga husu napsugár, óriási termésű ford és kései elberta fajta őszibarackot szállítottak el, az ország minden jelentősebb iparvidékére küldték az idei jó termésből, ezenkívül 11 országba exportáltak mintegy 25 000 mázsát, vasuton, gépkocsin, repülőgépen, sőt hajón is „utazott”, a szatymazi táj kedvelt termése.

a külföldi megrendelők kívánságára az idén először alkalmaztak új, úgynevezett apróládás csomagolási módot, kis műanyag rekeszbe 12 gyümölcsöt helyeztek, egy-egy ilyen kis méretű ládatartalmának súlya körülbelül 2 kiló, s ahogy a szatymazi telepen csomagolták, úgy került a nyugati országok kirakataiba, illetve önkiszolgáló boltjaiba az őszibarack. /mti/

--

bb 48. elbírálták a tiszaszederkény-ujváros rendezésére kiírt pályázatot

vid tm szb szf

1963. szeptember 17.

borsod megye új szocialista városának, a tiszaszederkény község határában épülő új településnek eredeti rendezési terve 10 000 lakosra készült, a jelenleg meglévő és a most épülő üzemek, s az abban foglalkoztatandó dolgozók elhelyezésére azonban máris idejéltultnak bizonyult a tízezer lakosra méretezett terv, ezért az építésügyi minisztérium és a borsod megyei tanács újabb számítások alapján 40 000 lakosu város rendezési tervére írt ki nyilvános, titkos tervpályázatot, a pályázatra 20 tervjavaslat érkezett be.

a pályázatokat dr. Ladányi Józsefnek, a borsod megyei tanács vb elnökhelyettesének vezetésével az építésügyi minisztérium, a borsod megyei tanács, az országos tervhivatal, a magyar építőművészek szövetsége, valamint a tervezőirodák képviselőiből álló 12 tagú zsűri bírálta el, gerő balázs és munkatársai /buváti/ tervpályázatát 25 000 forinttal díjazták, hat pályázatot pedig - értékének megfelelően 8 000 - 22 000 forintért megvásároltak.

a bírálóbizottság gerő balázs és munkatársai pályamunkáját fogadta el tiszaszederkény-ujváros tervezésének alapjául, a gerő-féle tervet a részletes tervek elkészítésénél a megvásárolt pályamunkákban felvetett gondolatokkal egészítik ki. /mti/

--

15.30/n

-27-

15.38 Zelen

bb 49. az állami déryné színházban megkezdődtek a szeretve mind a vérpadig próbái

i bi/hné/m/fm

1963. szeptember 17.

az állami déryné színházban megkezdődtek jókai: szeretve mind a vérpadig című regénye színpadi változatának próbái, a regényt török tamás dramatizálta, a darabot szécsi ferenc rendezte, a főbb szerepeket bodó györgy, földes éva, bodó judit, fenyveßy balázs és rajna mihály alakítja, a vívőjeleket rajcsányi lászló, többszörös világ- és olimpiai bajnok tanítja be, a darabot októberben mutatja be a színház pest megyében.

a napokban érdekes jubileum színhelye volt nyírkarász község. itt mutatta be az állami déryné színház 150-edszer dunai ferenc: a nadrág című vígjátékát, a múlt évadban a színház a kitűnő magyar vígjátékot kilenc megye várbsaiban és községeiben játszotta nagy sikerrel. /mti/

...-

bb 50. teherszállítási idénykikötők a dunán

vid/tm/m/szf

1963. szeptember 17.

ideiglenes kikötők segítik a megnövekedett szállítást a duna tolna megyei részein. fadd-domboriban építési anyagokat raktak partra az uszályok. jelenleg mintegy ezer mázsányi kendert szállítanak el ebből az idénykikötőből. rendszeresen kikötnek a teherhajók a bogyiszlói révnél is, ahonnan előzőleg gaobnát szállítottak, most pedig követ és kendert rakodnak ki- és be. a bogyiszlói idénykikötőben éjjel is rakodnak. /mti/

...-

bb 51. husz év alatt 117 törpevizművet építenek somogyban - a falu ivóvizellátásáról tárgyalt a megyei tanács

vid/gk/m/szf

1963. szeptember 17.

somogy megye legtöbb falujában nagy gond a lakosság egészséges ivóvízzel való ellátása, a kutak többsége rossz állapotban van, elhelyezésük nem felel meg az egészségügyi követelményeknek. a falusi kutak egy részének vize golyvás megbetegedések melegegya.

/folyt./köv./

15.55/n

-28-

1578 Zala

bb 51. /husz év alatt ... 1. folyt./ m

erről tárgyalt kedden a megyei tanács végrehajtó bizottsága. ismertették azt a tervet, amelyet a megye ivóvizellátására dolgoztak ki husz évre, a második ötéves terv időszakában nyolc községben - köztük buzsákon, ahol a legtöbb a golyvás megbetegedés -, továbbá nagyatádon, tabon, balatonzamárdiban épül törpevizmű. 1965-ben újabb hat községben kezdik meg az építkezést, a megye lakossága 20 esztendő alatt a számítások szerint több mint 400 ezerrel emelkedik majd. ennek megfelelően ebben az időszakban 117 törpevizművet építenek, s a lakosság 82 százalékát látják el egészséges ivóvízzel. az építkezésekhez szükséges beruházást ötféle alaptól teremtik elő, köztük állami, megyei, községfejlesztési, társadalmi hozzájárulásból. /mti/

...-

bb 52. az őszi mezőgazdasági feladatokról tanácskoztak győr és zala megye vezetői

vid.ö./kz/m/ká

1963. szeptember 17.

fontos tanácskozást tartottak kedden két dunántúli megyében: győr-sopronban és zalában. a megyei pártbizottság és a megyei tanács végrehajtó bizottsága mindkét helyen ezen a napon együttes ülésen vitatta meg az őszi szántásvetéssel, illetve a betakarítással kapcsolatos feladatokat.

a győri tanácskozáson a pillangósok betakarításának problémája került előtérbe. a megye párt és tanácsi vezetői úgy intézkedtek, hogy a már működő 55 aprómagcséplőgép mellett 40, e célra átalakított kombájn is munkába álljon. az előterjesztett adatok szerint a megyében az idén a burgonya vetésterület 75 százalékán őszi kalászosot vetnek, a betakarítás tehát sürgető feladat. a rendelkezésre álló 145 burgonyakiemelő gép jó kihasználásával azonban elérhető, hogy optimális időben befejezzék a betakarítását. a cukorrépa átvételét 10 nappal előbb kezdték meg, mint az előző évben. a betakarítás üteméből ítélve november 15-ig az egész termést átveszi a cukorgyár. ahhoz, hogy október 15-ig befejezzék a vetőszántást, 570-re kell emelni a két műszakban dolgozó termelőszövetkezeti és a 400-ra az ugyanilyen módon kihasznált géppálmási traktorok számát.

a zalaegerszegi tanácskozáson rámutattak, hogy amennyiben a rendelkezésre álló gépek mellett jól kihasználják a szövetkezeti gazdaságok tulajdonában lévő mintegy 7000 pár lófogatot, akkor október 20-ra befejezik az őszi vetést, s a betakarítást is. biztató, hogy a tervezett vetésterület 50 százalékán már elvégezték a vetőszántást, s ezzel egyidejűleg szerte a megyében vetik a rozst, az őszi árpát, szórványosan pedig már a búzát is. /folyt./köv./

16,25/m

- 29 -

1628 Zala

bb 52. /az őszi ... 1. folyt./ m

a vetőmag mindenütt rendelkezésre áll, hiánytalanul és időben megérkezett az igényelt nemesített vetőmag, egyedül a műtrágya szállításoknál mutatkozik kisebb-nagyobb fennakadás, ennek megszüntetésére a megye párt és tanácsi vezetői úgy intézkedtek, hogy tehergépkocsikkal a gyárakból közvetlenül az üzemekbe szállítsák a műtrágyát. /mti/

...-

bb 55. vigyázatlanság miatt halálos közlekedési baleset

vid/fm/tné/m/fm

1963. szeptember 17.

kiss jános 63 éves gergelyugornyai lakos tehénfogattal kukoricát szállított. a kocsi tetejéről lecsuszott, és a szekér átment rajta. a mátészalkai kórházba szállították, ahol belehalt súlyos sérülésébe. /mti/

...-

bb 56. a prágai nemzeti színház nagyszerű magyar bemutatóval nyitotta meg 80. évadját - dobozy imre nyilatkozata

1 bi/hné/m/fm

1963. szeptember 17.

dobozy imre író hazaérkezett prágából, ahol holnap folytatjuk című színművének bemutatóján vett részt. az mti munkatársának elmondotta, hogy a prágai nemzeti színház ezzel a darabbal nyitotta meg ünnepi, 80. évadját. a színház vezetősége és művészi együttese rendkívül gondosan, nagy felelősséggel és szeretettel készült a bemutatóra. a magyar vendégrendező, marton endre - a színmű mondanivalójának, dramaturgiai egységének teljes tiszteletben tartásával - a prágai közönségnek a magyar közönségtől némileg eltérő ízlését figyelembevéve végezte munkáját, amelyet teljes siker koronázott. a bemutató előadás után a közönség tizenhatszor hívta ki a függöny elé a művészeket. a sikerben természetesen oroszánrésze volt a nagyszerűen játszó együttesnek, így a többi között a főbb szerepeket alakító karel hóger és rudolf hruslinsky mélyen átélte alakításának. az előadás után cestmir cisar, a csehszlovák kommunista párt központi bizottságának titkára és frantisek kahuda, iskola- és művelődésügyi miniszter melegen gratulált a magyar szerzőnek és rendezőnek. /mti/

...-

16.30/n

-30-

1639 Zelen

bb 54. társadalmi munkások kitüntető jelvényének alapítását határozták el a szolnok megyei tanács vb. ülésén

vid fm/tné vm fm

1963. szeptember 17.

szolnok megyében - ahol régi hagyománya van a lakosság társadalmi aktivitásának - a megyei tanács végrehajtóbizottságának keddi ülésén elhatározták, hogy „társadalmi munkáért”, elnevezéssel kitüntető jelvényt alapítanak.

ebben az évben például már 40.000 lakos neve került a tanácsok dicsőségkönyvébe és az eddigi mérleg szerint öt új orvosi rendelő, négy iskolai tanterem, öt furott kut, 14 kilométernyi villanyvezeték, 8 kilométeres vízhalózat elkészítéséhez nyújtottak segítséget. társadalmi munkások közreműködésével épül a tisza menti orvosi rendelő, a csataszögi művelődési ház és a tisza menti rendőrség. a járszás két nagy községében, jászkiséren és jászjókóhalmán még az idén befejezik a falu utcáinak teljes villamosítását.

a megyei tanács minden évben április 4-én adományozza majd az arra érdemeseknek a társadalmi munkások arany-, ezüst- és bronzjelvényét. azok a személyek, akik a kitüntető jelvényt öt éven belül háromszor elnyerik, „diszpolgár”, címmel tüntetik ki. /mti/

...-

bb 57. jugoszláv ujságíróküldöttség érkezett magyarországra

i bi/gg vm fm

1963. szeptember 17.

a magyar ujságírók országos szövetségének meghívására háromtagú jugoszláv ujságíróküldöttség érkezett hazánkba. a küldöttséget ivica bodnaruk, a bosznia-hercegovinai ujságírószövetség alelnöke vezeti. a jugoszláv ujságírók tiznapos itt tartózkodásuk során a magyar sajtó munkáját tanulmányozták, üzemeket, termelőszövetkezeteket és állami gazdaságokat látogatnak meg. /mti/

...-

16.40/n

-31-

1642 Zelen

bb 53. 25.000 szegedi dolgozó nő helyzetéről tárgyalt a tanács végrehajtó bizottsága

vid fm/tné vm fm

1963. szeptember 17.

tanácsi dolgozókból, valamint párt-és tömegszervezeti aktivistákból álló 35 tagú ideiglenes bizottság az elmúlt hetekben részletesen megvizsgálta szegedi nődolgozóinak helyzetét. több mint 1500 munkásasszonnyal, leánnyal beszélgettek, gyűjtötték össze javaslatukat. a felmérés alapján készített jelentésüket vitatta meg kedden többek között a városi tanács végrehajtó bizottsága.

a nők helyzetét elemezve megállapították, hogy szegeden csaknem 25.000 nő dolgozik a gazdasági élet különböző területein. jelentős szerepük a társadalmi életben is, amit az is mutat, hogy a tömegszervezetek tisztségviselőinek 50 százaléka nő. sokan tovább képezik magukat, hogy munkájukat még jobban végezhessék.

a város száz ipari és kereskedelmi vállalatánál 11 helyen nő tölti be az igazgatói tisztséget. sok üzemben és vállalatnál azonban még mindig idegenkednek a nők vezető munkakörbe állításától. szegeden például a pedagógusok 63 százaléka nő, mégis a 27 általános iskola közül csak háromnak nő az igazgatója.

a jelentés szerint a nők második műszakjának megkönnyítésére az elmúlt években számos intézkedést tettek. a kereskedelem például az elmúlt egy év alatt félmillió forint értékű félkész süteményt sokféle konzervet hozott forgalomba, az éttermekben tavaly több mint egymillió-száz ezer adag olcsó előfizetéses ebédet szolgáltak fel és ezer mázsányi ruhaneműt tisztítottak a mosodákban. csaknem minden üzemben háztartási gépeket kölcsönözhetnek az asszonyok.

a megbeszéléseken elhangzottak szerint a tanács a jövőben az eddiginél nagyobb mértékben szorgalmazza majd, hogy az arra rátermett nők vezető beosztásba kerüljenek. a nők továbbtanulásának megkönnyítésére üzemi kihelyezett osztályok szervezését javasolták. tervbe vették új leányszállás építését, s elhatározták, hogy a következő években fokozott gondot fordítanak a bölcsődei, az iskolai napközi otthon-hálózat fejlesztésére is. az asszonyok kívánságára tervbe vették egyes peremkerületi üzletek nyitvatartási idejének meghosszabbítását is./mti/

17.00/n

-32-

1742

L. L.

bb 58. a kisipari szövetkezetek munkájáról tárgyalt a csongrád megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid/fm/tné/m/fm

1963. szeptember 17.

a csongrád megyei tanács végrehajtó bizottságának keddi ülésén többek között a kisipari szövetkezetek munkájáról tárgyaltak. megállapították, hogy a kisipari szövetkezetek az első félévben jelentősen fokozták a lakosság részére végzett javító és szolgáltató tevékenységüket. az idén 28 olyan helyen nyitottak üzleteket, ahonnan korábban más községekbe, vagy városokba kellett utazni a lakosokkal, ha valamit javíttatni akartak. külön járási szövetkezeteket is alakítottak, ezek gépkocsikkal gyűjtik össze a kijavításra váró anyagokat, majd a munka elvégzése után a helyszínrre visszaszállítják azokat a tulajdonosoknak. ezek a járási szövetkezetek a különböző tartós fogyasztási cikkek garanciális javítását is elvégzik.

a kisipari szövetkezetek az idén tovább fokozzák a lakosság részére végzett szolgáltatásaikat. ennek érdekében megszerzte több új üzletet nyitnak. /mti/

...-

bb 59. a kubai országos kulturális tanács

i bi/gk/m/fm

1963. szeptember 17.

elnöknője vincentina antuna kedden hazánkba érkezett. a kulturális kapcsolatok intézetének vendégeként egy hetet tölt Magyarországon. /mti/

...-

bb 60. közlekedési balesetek

i bc/hné/m/sr

1963. szeptember 17.

a 16. kerületben, rákosszentmihályon a rákosi ut és a ságvári utca torkolatánál smikál józsef, 16 éves ipari tanuló - mert elmulasztotta az elsőbbség-adást - kerékpárjával összeütközött egy motorkerékpárral. utóbbi vezetője, orbán imre 50 éves géplakatos súlyosan megsérült. kórházba szállították.

az 1. kerületi árok utcánál szabó józsef 50 éves villanyszerelő figyelmetlenül ment át az uttesten, s egy 63-as villamos elütötte. a vigyázatlan ember súlyosan megsérült.

/folyt.köv./

17, 14/m

- 33 -

1744 L. L.

bb 60. /közlekedési ... 1. folyt./ m

figyelmetlenül kerékpározott pestimrén kocsis lászló 18 éves lakatos. a marx károly utca és az ady endre ut kereszteződésénél elütötte malatinszki imréné 71 éves budapesti lakost, aki súlyosan megsérült. /mti/

bb.61. ismét lángrollobbant az üllési földgáz - ezuttal a kutatók gyújtották meg vizsgálati célból

vid/gk n szf

1963. szeptember 17.

az országos kőolaj- és gázipari tröszt üllési kutatófurásánál, ahol az emlékezetes éveleji kitörések napokig lángoltak, ismét kigyúlt a feltörő földgáz. ezt az eseményt azonban nem váratlan kitörés, hanem az 5. számú kut eredményes furása idézte elő, s az olajbányászok ezuttal urai voltak a magasba törő lángoszlopoknak.

a kútnál minden óvintézkedést megtettek az esetleges váratlan megelőzésre. a furólyukat a szokásnál hosszabban ellátták beléscsővel, hogy átnidálják azokat a laza talajrétegeket, amelyek korábban nem bírták el a furólyukban levő iszaposztóp nyomását. ezen kívül az iszap súlyának növelésére jelentős mennyiségű, nagy fajsúlyu anyagot, baritot alkalmaztak. ilyen módon 1800 méter mélységig hatoltak a föld mélyébe, s újfajta, román gyártmányú műszerekkel vizsgálták a rétegeket. a mérések tartalmára megnyitották a jól záró csapokat, a felzuduló gázt hosszú csövön nagy távolságra vezették el a kúttól, és hogy ne szennyezze a környék levegőjét, meggyújtották. az egy napig tartó mérések ideje alatt, kedd estig több mint 100 ezer köbméter földgáz égett el a magasan lobogó fáklyában, jelezve az üllési gázmező gazdagságát.

↓ kitörés

a szakemberek megállapították, hogy ennél a furásnál, a korábbiaktól függetlenül, újabb gázrétegre bukkantak. helyzetének, méreteinek pontos meghatározására tovább folytatják a furásokat. /mti/

bb.62. ötvennégy művész 196 alkotással vesz részt a 2. miskolci országos grafikai biennálén

vid/ n fm

1963. szeptember 17.

miskolcon a muzeumi hónapban rendezik meg a 2. országos grafikai biennálét. a nagyszabású kiállításra - az ország minden részéből - 112 grafikus művésztől 714 alkotás érkezett. a bíráló bizottság 54 művész 196 alkotását választotta ki a tárlatra.

a rendezőbizottság kezdeményezésére a biennálékkal egyidejűleg egy-egy grafikus művész gyűjteményes kiállítását is megrendezik. /folyt.köv./

17,40/m

- 34 -

1946 2. sz.

bb.62./ ötvennégy művész...1.folyt./ n

az idén hincz gyula kossuth-díjas művész 50 képből álló gyűjteményét tekintheti majd meg a közönség.

a 2. országos grafikai biennálén szereplő legszebb képek jutalmazására - többek között a megyei és a városi tanács, a hazafias népfront, a szépirodalmi könyvkiadó, a képzőművészeti kiadó és a képzőművészeti alap- tizenegy díjat alapított összesen 22.000 forint összegben. a nagy érdeklődésre számot tartó 2. országos grafikai biennálét október 27-én ünnepélyesen nyitják meg a miskolci herman ottó muzeumban. /mti/

bb.63. haditechnikai park nyílt a hadtörténeti muzeumban

t vt/gk n sr

1963. szeptember 17.

a várban levő hadtörténeti muzeumban kedden megnyitotta kapuit a haditechnikai park, ahol az iskolák fiataljainak a hadtörténeti muzeum állandó kiállítását kibővítve mutatják be. az első termekben a magyar tanácsköztársaság vörös hadseregének születésével ismerkedhetnek meg az érdeklődők. az ezzel szomszédos fegyverkiállítás vitrinjeiben megtekinthetik a különféle régi és új fegyvereket. az előadóteremben vetített képekkel kísért előadáson ismerhetik meg a diákok néphadseregünk fejlődését, a múlt történelmi jelentőségű harcait, s a néphadsereg tagjainak mai életét.

különösen érdekes a „fegyverbarátaink„ című kiállítási rész, amely képet ad a szovjetunió és a népi demokratikus országok hadseregének életéről, történelmi hagyományairól. az ugynevezett technikai kabinetben a fiatalok egyebek közt különböző hradó, tüzérségi és műszaki felszereléseket láthatnak. az udvaron létesített technikai parkban lökhajtásos vadászgépeket, különböző lövegeket, harckocsikat helyeztek el, amelyeket nemcsak kívülről, hanem belülről is megtekinthetnek a látogatók. /mti/

bb.65. magyar kisfilm nyerte a bergamói nemzetközi rövidfilm-fesztivál nagydíját

1 s/gk n fm

1963. szeptember 17.

a bergamóban megrendezett nemzetközi rövidfilm-fesztivál nagydíját takács gábor „arany metszés„ című alkotása nyerte el. az ismeretterjesztő kisfilmet a budapest filmstudio műtermében forgatták. /mti/

17,49/m

- 35 -

1946 2. sz.

bb.64. az új jugoszláv nagykövet bemutatkozó látogatásai

gk/n sr

1963. szeptember 17.

vass istvánné, az országgyűlés elnöke kedden bemutatkozó látogatáson fogadta dr. dusan csalicot, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság új magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét.

sarlós istván, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke ugyancsak fogadta a nagykövetet./mti/

..

bb.66. neves külföldi tudósok hazákban

1 ms/gk n sr

1963. szeptember 17.

budapestre érkezett dr. b.n. halpern, a college de france professzora és j. cathala, a toulouse-i egyetem tanára, az institut de genie chimique igazgatója, a két neves francia tudós több előadást tart Magyarországon. Luvsanvandan mongol akadémikus a két akadémia közötti egyezmény alapján négy hetet tölt Magyarországon./mti/

..

bb.67. maga-készítette pisztollyal lelőtte feleségét

t bc/tm n sr

1963. szeptember 17.

a fővárosi bíróság kedd délután hirdetett ítéletet rogári jános bűnügyében. az 55 éves volt posta főellenőr az elmúlt év október 17-én meggyilkolta feleségét. tettének végrehajtásához háziilag pisztolyt készített, s azzal a lakásban kétszer az asszonyra lőtt. az egyik lövés a szívet érte és azonnali halált okozott.

a bíróság megállapította, hogy rogári jános paranoiás elmebetegségben szenvedett, amelyet féltékenységi téveszme jellemez. betegsége következtében alaptalanul gyanúsította feleségét és elhatározta, hogy végez vele. a bíróság előre kitervelt módon elkövetett emberölés, valamint lőfegyverrel és lőszerral való visszaélés büntetésében mondta ki bűnösnek rogári jánost, s mivel az elmeállapota az elkövetéskor súlyosan korlátozta őt abban, hogy felismerje cselekményének a társadalomra veszélyes voltát, hétévi szabadságvesztésre ítélte. az ítélet nem jogerős./mti/

..

18.20/n

-36-

18.20/n

bb 68. megkezdtek a budapesti nemzetközi zenei versenyek bérleteinek árusítását - október első napjaiban érkeznek a külföldi zsüri-tagok és versenyzők

1 ol/lk/m/fm

1963. szeptember 17.

a zeneakadémia pénztárában megkezdtek a budapesti nemzetközi zenei versenyek alkalmából kibocsátott bérletek árusítását.

a versenyirodán elmondották, hogy két különböző típusú bérletsorozatot rendszeresítettek. az egyiknek az a célja, hogy az eseményeken minél nagyobb számban vehessenek részt magyar zenepedagógusok és zenét tanuló fiatalok. a versenyszámok meghallgatása ugyanis jó tanulási alkalom, mert neves külföldi és hazai mesterek növendékei lépnek majd dobogóra. ezt a bérletsorozatot kedvezményes áron árusítják, és az egyes versenyágak valamennyi eseményére szól. külön gordonka-, vonósnégyes-, és szonáta verseny bérletet bocsátottak ki.

a másik sorozatban külön kaphatók a délelőtti, a délutáni és az esti eseményekre szóló bérletek. minden egyes versenyág fordulójából legalább egy szerepel az egyes bérletek műsorán.

a versenyirodán most van a munka dandárja. október első napjaiban érkeznek a külföldi zsüritagok és versenyzők a 7. budapesti nemzetközi zenei versenyre. a gordonkaverseny megnyitója, és a versenyzők fellépési sorrendjének sorosolása október 4-én délután lesz. /mti/

..

bb 69. mosonszentjánoson ülésezett a győr-sopron megyei képviselők csoportja

vid/tné/m/sr

1963. szeptember 17.

kedden mosonszentjánoson ülésezett a győr-sopron megyei országgyűlési képviselők csoportja. az ülésen megjelent nagy józsefné könnyüipari miniszter, lombos ferenc, az mszmp központi bizottságának tagja, a megyei pártbizottság első titkára, dr. katona lajos, a győr-sopron megyei tanács vb. elnöke.

varga gyula, a kisalföldi erdőgazdaság igazgatója tájékoztatta a megye képviselőit az erdőgazdaság munkájáról.

/folyt.köv./

18.36/n

-37-

18.36/n

bb.69. /mosonszentjánoson ... 1. folyt./ m

elmondotta többek között, hogy a ferő csatornától északra 1950-ben, a háság lecsapolásának kezdetekor mintegy 4224 hektár terület várt hasznosításra, ebből mindössze 1627 hektár volt erdő, a többi lápos, vad terület. az azóta tartó munkák során 1470 hektár erdőt telepítettek, ezen belül 800 hektár gyorsannövő nyárfát, a jövő év végéig további 640 hektárnyi területet fásítanak.

az országgyűlési képviselők megtekintették az északhansági erdészetet, s az ottani erdősítési munkálatokat.

délután dr. révai zoltán, az országgyűlési képviselők megyei csoportjának elnöke tájékoztatta a képviselőket a csoport legutóbbi ülése óta eltelt időben végzett munkáról. elmondotta, hogy még mindig nem történt végleges döntés a győri műegyetem építése ügyében, melyet pedig 1968-ig a kormányhatározat értelmében fel kell építeni. az építkezések munkálatai még nem kezdődhettek meg, mert az illetékesek nem döntöttek arról, hogy a duna két partján, vagy csak az egyik partján, az ugynevezett püspökerdőben épüljön-e fel a győri műegyetem.

dr. katona lajos, a megyei tanács vb. elnöke, országgyűlési képviselő, a megye beruházási terveit ismertette. /mti/

bb.70. n. p. hruscsova asszony elutazott budapestről

la n la

1963. szeptember 17.

kádár jános elvtársnak és feleségének meghívására a napokban rövid látogatást tett hazánkban nyina petrovna hruscsova asszony, julia és jelena leányai kíséretében. magyarországi tartózkodása alkalmával n.p. hruscsova leányaival együtt látogatást tett a herendi porcelángyárban, veszprémben, balatonaligán, székesfehérvárott megtekintette a csontváry kiállítást, esztergomban a város műemlékeit. járt budapest több kerületében, így a többi között a csepel vas- és fémművekben is.

n. p. hruscsova és két lánya kedden elutazott budapestről. /mti/

18.40/n

-38-

bb.71. h. donnet az ifju zenebarátok klubfoglalkozásán

t ol/tm n la

1963. szeptember 17.

kedden délután h. donnet, a jeunesses musicales brüsszeli központjának igazgatója, aki a magyar ifjuság zenei nevelését tanulmányozza hazánkban, ellátogatott az országos filmharmónia klubtermébe, résztvett a középiskolás ifju zenebarátok klubfoglalkozásán. az összejövetel napirendjén többek között közös ének-betanítás, zenei lottójáték és táncok szerepeltek. a foglalkozás kiemelkedő eseménye volt a tátrai vonósnégyes fellépése, amely után tátrai vilmos beszámolt a fiataloknak a vonósnégyes külföldi utjáról.

a belga vendég nagy elismeréssel nyilatkozott a gyermekek zenei érdeklődéséről, a zenepedagógusok munkájáról és méltatta a klub munkájának fontosságát.

a jeunesses musicales, amelynek h. donnet vezetőségi tagja, az unesco szervezete magyarország is felvételét kérte, a szervezetben, amely jövő évi közgyűlésén dönt majd erről. /mti/

bb.72. évadnyitás a fővárosi operettszínházban

i bi/nmé n fm

1963. szeptember 17.

kedden este nyitotta meg a fővárosi operettszínház az új évadot a mosoly országá-val. a műsoron a következő napokban a csárdáskirálynő, a luxemburg grófja és a három napig szeretlek szerepel, de néhány napon belül folytatódnak az első őszi bemutatóknak már a múlt évad végén megkezdett próbái. horvai istván vendégrendező irányításával cole porter: csókolj meg katám című világ-hírű zenés vígjátékára készülnek a színház művészei. a főbb szerepeket sárdy jános, petress zsuzsa, lenóczky zsuzsa, hadics lászló, homm pál és az együttes új tagja, alfonso alakítja. a vendég-koreográfus a kanadai norman l. thomson. /mti/

19.15/n

-39-

1920 Zoltán

bb.73. időjárásjelentés

99 n

1963. szeptember 17.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 17-én, kedden
19 órakor:

kissé felhősebb idő

várható idő szerda estig: kisebb felhőátvonulások, eső
nélkül. mérsékelt déli szél. a nappali felmelegedés nem változik.
várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 24-28 fok
között./mti/

..

192

2. sz.

-40-

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 6-7. Telefon: 150-490, 250-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1963. szeptember 18.

bb 1. 5000 méteres film, több mint ezer szereplővel - októberben mutatja be a televízió a honfoglalást

i s/gk/m/fm

1963. szeptember 18.

október közepén mutatja be a magyar televízió első folytatásos tv-filmjét, a „honfoglalást”, -t. a háromrészes film forgatókönyvét illés béla azonos című történelmi regényéből thurzó gábor írta.

a háromórás, 5000 méteres filmben több mint ezer szereplő vonul fel, a főbb szerepeket páger Antal, avar István, benkő Gyula, gábor Miklós, szakáts Miklós és várkonyi Zoltán alakítja. a felvételeket Mihályfi Imre rendező irányította. az operatőr - Hildebrand István. /mti/

..

bb 2. „afrika, afrika,, címmel új sorozat kezdődik a tv-ben

i s/gk/m/fm

1963. szeptember 18.

szeptember 25-én új ismeretterjesztő sorozatot indít a televízió. a sorozat első adása nigériát mutatja be. a következő műsorok guineába, ghanába és algériába vezetnek el a nézőket. a sorozat célja, hogy bemutassa a távoli afrikai országok lakóinak életét.

a záró adáson, november 16-án a „magyar szemmel afrikában,, című filmet vetítik. /mti/

..

bb3. illatosabb, zamatosabb lesz a magyar pezsgő

i tz/tm vm vg

1963. szeptember 18.

sikerrel járt a borászati központi kutató laboratórium szakembereinek hároméves munkája, amit azért kezdtek el, hogy a legjobb világmárkák színvonalára emeljék a magyar pezsgő minőségét.

az etyeki gazdaságban, amelyet a pezsgőalapbor gyártásának központjává akarnak fejleszteni, gondos mérlegelés után több hazai szőlőfajtát telepítettek, köztük mézesfehéret, ezerjót, olaszrizlinget, stb., csupa olyat, amit eddig erre a célra sohasem használtak. ezeknek a borából készítették el az alapport és a pezsgőt, mégpedig a közben szintén kidolgozott új technológiával.

/folyt.köv./

le